

**Joanna Nowak**

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

ORCID 0000-0002-7152-6515

**„Przegląd Historyczno-Oświatowy” ma już 75 lat.  
Tworzą go ludzie! Nauczyciele, oświatowcy, teoretycy edukacji  
i wychowania, uczniowie – biografie, studia, wspomnienia, listy,  
nekrologi, noty, spisy osobowe. Bibliografia za lata 1947-2021.  
Część II<sup>1</sup>: N-Ż, Portret zbiorowy i Skład osobowy**

NAPIÓRKOWSKA ALICJA

1. Alicja Napiórkowska (1894-1982) / Marek Wasiak. – (Sylwetki). – Bibliogr. // 2003, nr 3-4, s. 111-115.

NAROŻYŃSKI WŁADYSŁAW

2. Władysław Narożyński (1904-1970) / Jerzy Oleksiński. – (Sylwetki). – Il. // 1974, nr 4, s. 525-529.
3. Wspomnienie o pracy nauczycielskiej na Powiślu (1934-1937) / Władysław Narożyński. – (Materiały) // 1964, nr 2, s. 234-236.

NARUTOWICZ GABRIEL

4. Nie tylko prezydent : szkolne i studenckie lata w biografii Gabriela Narutowicza / Marek Białokur. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2020, nr 1-2, s. 89-109. – DOI: 10.17460/PHO\_2020.1\_2.06.

NAWROCZYŃSKI BOGDAN

5. Bogdan Nawroczyński (1882-1974) / Jan Koziołek. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1978, nr 3, s. 361-370.
6. Bogdana Nawroczyńskiego (1882-1974) zasługi w awansie akademickim pedagogiki – opiniotwórczy głos uczonego / Władysława Szulakie-

---

<sup>1</sup> Część I: A-M, zob. „Infotezy” 2022, nr 1(12), s. 109-170.

- wicz. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2017, nr 3-4, s. 88-104. – DOI: 10.17460/2017.3\_4.04.
7. Dnia 17 stycznia 1974 roku zmarł Profesor Bogdan Nawroczyński. – Il. // 1974, nr 1, s. 9.
  8. Jubileusz 80-lecia prof. dra Bohdana Nawroczyńskiego / Ryszard Wroczyński. – (Kronika) // 1962, nr 3, s. 519-520.
  9. Stulecie urodzin profesora Bogdana Nawroczyńskiego : sesja w Uniwersytecie Warszawskim / Stefan Mieszalski. – (Kronika) // 1982, nr 3-4, s. 368-370.
  10. Z lat wojny (1939-1945) : Bogdana Nawroczyńskiego życie duchowe i nastawienie do okupacyjnej rzeczywistości / Teresa Jaroszuk. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. – Zawiera wiersz: Los / Bogdan Nawroczyński // 2007, nr 1-2, s. 53-62.
  11. Rec. *Jaroszuk Teresa: Z iskrą filarecką w oku. Świat i dzieło Bogdana Nawroczyńskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2004, s. 152 / napisała Dorota Jankowska. – (Recenzje) // 2008, nr 1-2, s. 191-194.  
zob. też Sośnicki Kazimierz, poz. 177.

#### NEHRING WŁADYSŁAW

12. Władysław Nehring (1830-1909) / Zbyszko Bednorz. – (Sylwetki). – Il. // 1970, nr 2, s. 233-236.

#### NIEMIEC JÓZEF

13. Józef Niemiec (1891-1974) / Alojzy Drozd. – (Sylwetki). – Il. // 1976, nr 1, s. 39-41.

#### NIENIEWSKA HALINA

14. Halina Nieniewska (1890-1942) / Hanna Pohoska // 1949, nr spec., s. 189-194.

#### NIEWIADOMSKA CECYLIA

15. Bibliografia wybranych prac Cecylii Niewiadomskiej, wydanych w latach 1896-1914 / Janina Marciniak. – (Sylwetki) // 1978, nr 4, s. 507-508.
16. Cecylia Niewiadomska – tajna nauczycielka : (1855-1925) / Bogdan Nawroczyński. – (Sylwetki). – Il. // 1978, nr 4, s. 505-507.

NOROW AWRAAM

- 17.** Raport ministra Oświecenia Narodowego Awraama Norowa z wizytacji szkół Okręgu Naukowego Warszawskiego w 1856 roku / Karol Poznański. – (Materiały). – Bibliogr. – Zawiera noty biograficzne nauczycieli // 2016, nr 3-4, s. 144-179. – DOI: 10.17460/2016.3\_4.09.
- 18.** Raport ministra Oświecenia Narodowego Awraama Norowa z wizytacji szkół Okręgu Naukowego Warszawskiego w 1856 roku. Cz. 2 / Karol Poznański. – (Materiały) // 2017, nr 3-4, s. 212-227.

NOWACKI TADEUSZ

- 19.** 90 lat życia i 66 lat pracy naukowo-dydaktycznej profesora Tadeusza W. Nowackiego / Zygmun Wiatrowski. – (Sylwetki) // 2004, nr 1-2, s. 59-64.

NOWAK STANISŁAW

- 20.** Stanisław Nowak (1859-1936) / Eugeniusz Müller // 1947, nr 2, s. 159-177.

NOWAKOWSKA SABINA zob. WASĄŻNIK FRANCISZEK, poz. 261.

NOWICKI ZYGMUNT

- 21.** Zygmunt Nowicki (1881-1944) / Stanisław Świdwiński // 1949, nr spec., s. 195-202.
- 22.** Zygmunt Nowicki (1881-1944) / Waclaw Polkowski. – Il. // 1947, nr 2, s. 201-214.

NOWIKOW SIERGIEJ

- 23.** Kadry Komitetu do spraw Dzieci Polskich w ZSRR przy Ludowym Komisariacie Oświaty RFSRR (1943-1946) / Albin Głowacki. – (Artykuły i Rozprawy). – Zawiera spisy pracowników i notę biograficzną Siergieja Aleksandrowicza Nowikowa // 2002, nr 1-2, s. 17-32.

NOWODWORSKI BARTŁOMIEJ

- 24.** Barwna postać polskiego szkolnictwa XVII wieku / Stanisław Ludwik Krowicki. – (Sylwetki). – Artykuł o Bartłomieju Nowodworskim // 2010, nr 1-2, s. 231-234.

OBIDZIŃSKI WIT

- 25.** Organizowanie szkoły w Pacuszkach / Wit Obidziński. – (Materiały) (Wspomnienia Absolwentów Seminarium Nauczycielskiego w Siennicy) // 1983, nr 4, s. 429-432.

ODRZYWOLSKI MARIAN

- 26.** Marian Odrzywolski (1879-1944) / Wiktor Wąsik // 1949, nr spec., s. 202-217.
- 27.** Marian Odrzywolski (1879-1944) / Wiktor Wąsik. – (Sylwetki). – Il. // 1970, nr 4, s. 551-563.

28. Marian Odrzywolski – pedagog „nowego wychowania” / Tadeusz Jałmużna. – (Sylwetki). – Bibliogr. // 2000, nr 1-2, s. 125-135.

ODYNIECKI KAZIMIERZ

29. Wspomnienia nauczyciela szkoły rolniczej / Kazimierz Odyniecki ; oprac. Władysław Nowolecki. – (Materiały) // 1965, nr 1, s. 61-73.

OGIŃSKI MICHAŁ KLEOFAS

30. Child education in the family of Michał Kleofas Ogiński (1765-1833) / Ramunė Šmigelskytė-Stukienė. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2019, nr 3-4, s. 7-21. – DOI: 10.17460/PHO\_2019.3\_4.01.

OKIŃSKI WŁADYSŁAW

31. Karta z dziejów tajnych studiów : pamięci dra Władysława Okińskiego i jego słuchaczy / Władysława Gańko. – (Sylwetki). – Il. // 1966, nr 3, s. 349-353.

OKOŃ WINCENTY

32. Podróż polskiego pedagoga do Japonii / Wincenty Okoń. – (Materiały). – Il. // 2001, nr 1-2, s. 129-143.
33. Uczony i nauczyciel (w 90. rocznicę urodzin profesora Wincentego Okonia) / Barbara Mazur. – (Sylwetki) // 2004, nr 1-2, s. 65-67.

OPIELIŃSKA MARIA

34. Sylwetka Marii Opielińskiej – nauczycielki, dyrektorki, działaczki ZNP i TON / Izabela Bożyk. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. – Bibliogr. // 2015, nr 3-4, s. 190-211. – DOI: 10.17460/2015.3\_4.11.
35. Rec. *Izabela Bożyk: Maria Opielińska. Biografia, Kielce 2017, s. 174* / Adam Massalski. – (Recenzje) // 2020, nr 1-2, s. 250-258.

ORŁOWICZ MIECZYSLAW

36. Rec. *Orłowicz Mieczysław: Moje wspomnienia turystyczne, Wrocław 1970 Ossolineum, ss. 696, ilustr. / napisała Anna Mońka-Stanikowa.* – (Recenzje) // 1971, nr 3, s. 485-488.

ORŁOWSKA ZOFIA

37. Zofia Orłowska – nauczycielka i wychowawczyni na uchodźstwie / Witold Chmielewski. – (Materiały). – Il. – Bibliogr. // 2015, nr 1-2, s. 120-135. – DOI: 10.17460/2015.1\_2.08.

ORZEŁ STANISŁAW

38. Szkoła trudów i nadziei : edukacja w seminarium nauczycielskim w świetle wspomnień Stanisława Orła / Teresa Jaroszuk. – (Artykuły i Rozprawy) // 2009, nr 3-4, s. 62-76.

OSIŃSKI MARIAN

39. Marian Osiński (1898-1942) / Wacław Polkowski. – Właściwe lata życia: 1898-1943 // 1949, nr spec., s. 217-221.
40. Marian Osiński (1898-1943) / Tomasz Szczuchura. – (Sylwetki). – Il. // 1979, nr 2, s. 219-223.

OSTERLOFF WALDEMAR

41. Waldemar Osterloff (1858-1925) / Henryk Nowakowski. – (Sylwetki) // 1965, nr 2, s. 201-206.

OSTOJA-CZECZOT ZOFIA

42. Zofia Ostoja-Czczot : 1896-1959 / Józef Seliga. – (Sylwetki). – Il. // 1989, nr 2, s. 165-175.

OSTROWSKI JERZY

43. Jerzy Zbigniew Ostrowski (1897-1942) / Adam Przyboś // 1949, nr spec., s. 221-229.
44. Reforma szkoły średniej ogólnokształcącej Jerzego Ostrowskiego / Józef Krasuski. – (Artykuły i Rozprawy) // 1996, nr 3-4, s. 201-214.

PACHUCKA ROMANA

45. Pamiętniki nauczycieli / Ryszard Wroczyński. – (Recenzje i Bibliografia). – Zawiera rec. książek: Pamiętniki z lat 1886-1914 / Romana Pachucka, oprac. Jan Hulewicz, Wrocław 1958 ; Wspomnienia nauczyciela z lat 1893-1945 / Dionizy Majewski, Wrocław 1959 ; Czterdzieści lat w szkole (wspomnienia uczennicy i nauczycielki) / Zofia Gruszczyńska, Warszawa 1959 ; Pamiętniki nauczycieli-weteranów / oprac. Mikołaj Kozakiewicz, Warszawa 1958 // 1960, nr 3, s. 131-135.

PAPIEWSKA MARIA

46. Zasługi Marii Papiewskiej dla kształtowania i rozwoju wychowania przedszkolnego w Polsce międzywojennej / Jerzy Doroszewski. – (Sylwetki) // 2005, nr 1-2, s. 173-186.

PAPIEWSKI-PAPROCKI HIPOLIT

47. Hipolit Papiewski-Paprocki : 1907-1944 / Władysław Rogala. – (Sylwetki). – Il. // 1988, nr 4, s. 459-463.

PAPUZIŃSKI STANISŁAW

48. Stanisław Papuziński : 1903-1982 / Wanda Wyrobkowa-Pawłowska, Władysław Sala. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1983, nr 3, s. 311-321.

PASIERBIŃSKI TADEUSZ

49. Dr Tadeusz Pasierbiński (fragmenty działalności) / Jan Gaździcki. – (Sylwetki). – Il. // 1969, nr 3, s. 309-315.

## PASTORIUS JOACHIM

50. Rec. *Kubik Kazimierz: Joachim Pastorius, gdański pedagog XVII wieku, Gdańsk 1970, ss. 227, Gdańskie Towarzystwo Naukowe /* napisał Lech Morzycki. – (Recenzje) // 1971, nr 2, s. 299-302.

## PATKOWSKI ALEKSANDER

51. 100-lecie urodzin Aleksandra Patkowskiego : ogólnopolska sesja naukowa w Sandomierzu / Jan Jadach. – (Kronika) // 1991, nr 3-4, s. 249-250.
52. Aleksander Patkowski (1890-1942) / Piotr Banaczkowski // 1949, nr spec., s. 229-237.
53. Aleksander Patkowski (1890-1942) / Piotr Banaczkowski. – (Sylwetki). – Il. // 1966, nr 2, s. 214-221.
54. Regionalizm w poglądach społeczno-pedagogicznych Aleksandra Kazimierza Patkowskiego (1890-1942) i jego aktualność / Danuta Koźmian. – (Artykuły i Rozprawy) // 2000, nr 1-2, s. 43-52.
55. Rec. *W hołdzie Aleksandrowi Patkowskiemu (w setną rocznicę urodzin), opracowanie zbiorowe pod red. J. Grzywny i A. Rembalskiego, Kielce 1991, ss. 200 /* napisała Teresa Gumuła. – (Recenzje) // 1993, nr 3-4, s. 225-227.

## PATOCK JAN

56. Jan Patock (1886-1940) / Andrzej Bukowski // 1949, nr spec., s. 237-238.

## PAWELSKA-URBAŃSKA LESŁAWA

57. Tajna szkoła i kolonia letnia w Sosnowcu w latach 1902-1914 : [wspomnienia] / Lesława Pawelska-Urbańska. – (Materiały) // 1967, nr 2, s. 300-312.

## PAWELSKI LESZEK

58. Rec. *Leszek Pawelski: Ja, belfer. Życie i działalność naukowo-badawcza oraz społeczna z pedagogiką w tle, Szczecinek 2020, s. 344 /* Marcin Rozmarynowski. – (Recenzje) // 2021, nr 1-2, s. 138-140.

## PERZYŃSKA IZABELA

59. Moje wspomnienia z tajnego nauczania w okresie okupacji hitlerowskiej / Izabela Perzyńska. – (Materiały) (Wspomnienia z tajnego nauczania w okresie II wojny światowej w konkursach historycznych ZNP) // 1985, nr 3-4, s. 448-451.

## PESTALOZZI JOHANN HEINRICH

60. Dziennik Pestalozziego o wychowaniu jego syna : (Tagebuch Pestalozzis über die Erziehung seines Sohnes), [w:] J. H. Pestalozzi, *Sämtliche Werke*, t. 1, ss. 115-130 / tł. Ryszard Wroczyński. – (Materiały) // 1971, nr 2, s. 221-232.
61. Jan Henryk Pestalozzi w pedagogice polskiej / Ryszard Wroczyński. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. // 1971, nr 2, s. 199-212.

62. Osiemnastowieczna refleksja wychowawcza w polskim czasopiśmiennictwie (1900-1939) : badania nad Janem Henrykiem Pestalozzim (1746-1827) / Sławomir Sztobryn. – (Artykuły i Rozprawy) // 1999, nr 1-2, s. 83-105.

PETELA FRANCISZEK

63. Organizator szkolnictwa średniego w Opolu – dr Franciszek Petela (1904-1987) / Jerzy Duda i Dariusz Dzieonek. – (Sylwetki) // 2008, nr 1-2, s. 173-175.

PETRYKIEWICZ WŁADYSŁAW

64. Władysław Petrykiewicz (1903-1942) / Stanisław Brzozowski. – (Sylwetki). – II. // 1965, nr 3, s. 438-445.

PETRYKOWSKI ROMUALD

65. Fragmenty wspomnień / Romuald Petrykowski. – (Materiały) // 1969, nr 4, s. 549-553.

PIASECKI EUGENIUSZ

66. *Rec. Toporowicz Kazimierz: Eugeniusz Piasecki (1872-1947). Życie i dzieło, Warszawa – Kraków 1988, PWN, ss. 382, nakład 850+150 egz. / [napisał Wiesław Theiss].* – (Noty) // 1991, nr 1-2, s. 123-124.

PIECHOCKA-JURKOWA KRYSZYNA

67. Tajne liceum pedagogiczne w Radomiu 1943-1945 / Maria Maj. – (Materiały). – Zawiera: Wspomnienia z okupacji Krystyny Piechockiej-Jurkowej // 1969, nr 4, s. 554-560.

PIECZKOWSKI STANISŁAW

68. Nauczyciele włodawscy : fragmenty wspomnień inspektora szkolnego z lat 1934-1939 / Stanisław Pieczkowski. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli represjonowanych w czasie wojny // 1988, nr 2, s. 194-206.
69. Pierwsze tygodnie odbudowy szkolnictwa wielkopolskiego : (kartki z wizytacji w marcu 1945 r.) / Stanisław Pieczkowski. – (Materiały). – II. // 1969, nr 3, s. 343-352.

PIEŃKOWSKI WINCENTY

70. Ks. Wincenty Pieńkowski (1786-1863) : biskup lubelski, propagator szkolnictwa / Edward Walewander. – (Sylwetki). – Bibliogr. // 2017, nr 1-2, s. 181-190. – DOI: 10.17460/2017.1\_2.11.

PIŁSUDSKI JÓZEF

71. Wychowawca narodu : (wybór fragmentów pism i przemówień Józefa Piłsudskiego – w 70. rocznicę jego śmierci) / Stanisław Mauersberg. – (Artykuły i Rozprawy) // 2005, nr 3-4, s. 5-35.

## PIOTROWSKA ANNA

72. Z dziejów tajnego szkolnictwa w czasie II wojny światowej / Anna Piotrowska. – (Materiały) // 1966, nr 4, s. 493-497.

## PIRAMOWICZ GRZEGORZ

73. Oświeceniowa myśl pedagogiczna w wybranych utworach Grzegorza Piramowicza / Stanisław Gawlik. – (Artykuły i Rozprawy) // 2002, nr 1-2, s. 33-43.

74. Rec. *Gawlik Stanisław: Grzegorz Piramowicz – idee, słowa, czyny*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2006, s. 164 / napisała Lidia Pawelec. – (Recenzje) // 2008, nr 3-4, s. 219-222.

## PLEŚNIARSKI BOLESŁAW

75. Bolesław Pleśniarski : 1908-1987 / Teresa Wróblewska. – (Sylwetki). – II. // 1989, nr 3, s. 313-317.

## PLEWE ADAM

76. Memoriał Adama Plewego w sprawie szkolnictwa z 1861 roku / Janina Ender. – (Materiały) // 1970, nr 3, s. 421-431.

## PŁASKOWICKA FILIPINA

77. Rec. *Wawrzykowska-Wiercichowa Dioniza: Płaskowicka. Opowieść biograficzna*, Warszawa 1979 LSW, ss. 531 / napisała Maria Rotkiewicz. – (Recenzje) // 1981, nr 2, s. 300-302.

## PNIEWSKI WŁADYSŁAW

78. Władysław Pniewski (1893-1940) / Marcin Dragan // 1949, nr spec., s. 238-243.

## PODGÓRSKA EUGENIA

79. Eugenia Podgórska (1914-2006) / Ewa Witkowska-Urban. – (Sylwetki) // 2007, nr 3, s. 185-188.

## PODRYGALLO STANISŁAW

80. Stanisław Podrygałło (1897-1984) / Adam Massalski. – (Sylwetki). – II. – Bibliogr. // 1986, nr 4, s. 461-469.

## POGORZELSKI HENRYK

81. Henryk Pogorzelski (†1939) / Józef Leszczyński // 1949, nr spec., s. 243-244.

## POGORZELSKI STEFAN

82. Stefan Pogorzelski / Jadwiga Zanowa. – (Kronika). – II. // 1962, nr 3, s. 523-525.

## POKRZYWA FRANCISZEK

83. Franciszek Pokrzywa (†1942) / Karol Klimek // 1949, nr spec., s. 244-247.

POLAKOWSKI ZYGMUNT

- 84.** Zygmunt Polakowski (1883-1939) / Czesław Zgodziński // 1949, nr spec., s. 247-250.

POLKOWSKI WAĆLAW

- 85.** Waćlaw Polkowski (1896-1966) / Stanisław Brzozowski. – (Sylwetki). – Il. // 1966, nr 4, s. 455-456.

PONIATOWSKI JULIUSZ

- 86.** Juliusza Poniatowskiego (1886-1975) poglądy na oświatę rolniczą / Tadeusz W. Nowacki. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. // 1987, nr 1, s. 33-49.

PONIATOWSKI MICHAŁ JERZY

- 87.** Starania M. J. Poniatowskiego o podniesienie oświaty elementarnej na Mazowszu (1773-1785) / Michał Grzybowski. – (Artykuły i Rozprawy) // 1980, nr 4, s. 480-489.

POTOCKI IGNACY

- 88.** Rec. *Michalik Bożenna: Działalność oświatowa Ignacego Potockiego, Wrocław 1979 Ossolineum, ss. 225, Komitet Nauk Pedagogicznych PAN* / napisała Eugenia Podgórska. – (Recenzje) // 1981, nr 1, s. 112-116.

POZNAŃSKI KAROL

- 89.** Jubileusz Profesora Karola Poznańskiego / Alicja Zagrodzka. – (Kronika) // 2011, nr 3-4, s. 193-194.

- 90.** Profesor Karol Poznański – życie i działalność naukowa / Hanna Markiewiczowa. – (Sylwetki). – Il. // 2006, nr 3-4, s. 259-263.

- 91.** Rec. *Professorowi Karolowi Poznańskiemu w dziewięćdziesiątą rocznicę urodzin, red. H. Cieśla, Warszawa 2021, s. 88* / Jan Niewęglowski. – (Recenzje) // 2021, nr 1-2, s. 119-121.

PRAUSS KSAWERY

- 92.** Ksawery Prauss (1874-1925) / Helena Grotowska. – Il. – Bibliogr. // 1947, nr 2, s. 194-200.

- 93.** Ksawery Prauss i tak zwany program oświatowy Praussa / Janina Schoenbrenner. – (Sylwetki). – Il. // 1968, nr 1, s. 36-58, [1] k. tabl.

- 94.** Znaczenie programu oświatowego Ksawerego Praussa / Feliks W. Araszkiwicz // 1968, nr 4, s. 421-437.

PRAWECKI WŁADYSŁAW

- 95.** Władysław Prawecki (1898-1943) / Stanisław Brzozowski // 1949, nr spec., s. 250-252.

## PRÓCHNICKI JAN ANDRZEJ

96. Rec. *Gębarowicz Mieczysław: Jan Andrzej Próchnicki (1553-1633). Mecenas i bibliofil. Szkic z dziejów kultury w dobie kontrreformacji, Kraków 1982, ss. 236* / napisał Jacek Sobczak. – (Recenzje) // 1984, nr 1, s. 123-125.

## PRÓCHNIK ADAM

97. Adam Feliks Próchnik (1892-1943) / Franciszek Bielak. – Właściwe lata życia: 1892-1942 // 1949, nr spec., s. 252-255.
98. Adam Próchnik (1895-1942) / Stanisław Świdwiński. – Właściwe lata życia: 1892-1942 // 1947, nr 2, s. 226-232.
99. Oświatowa działalność Adama Próchnika / Zbigniew Marciniak. – II. // 1960, nr 3, s. 9-48, [1] k. tabl., 145-146, 149.

## PRÓSZYŃSKI-PROMYK KONRAD

100. Rec. *Lewiecki Szczepan: Konrad Prószyński-Promyk, Warszawa 1987, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, ss. 228* / napisał Leszek Zasztowt. – (Recenzje) // 1988, nr 4, s. 499-502.

## PRUS BOLESŁAW

101. Poglądy Bolesława Prusa na wychowanie dzieci i młodzieży / Czesław Galek. – (Artykuły i Rozprawy) // 2006, nr 3-4, s. 75-93.
102. Poglądy pedagogiczne Bolesława Prusa / Henryk Kaczorowski // 1962, nr 3, s. 415-450.
103. Rec. *Galek Czesław: Myśl pedagogiczna Bolesława Prusa na tle pozytywizmu polskiego, Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu Centrum Badawczo-Szkoleniowe, Zamość 2005, ss. 361* / napisała Elżbieta Chojnowska. – (Recenzje) // 2006, nr 3-4, s. 269-274.  
zob. też Głowacki Aleksander (cz. 1).

## PRZANOWSKI WŁADYSŁAW

104. Udział Władysława Przanowskiego w opracowywaniu programów nauczania pracy ręcznej. Cz. 1 / Wiktor Ambroziewicz. – (Materiały). – II. // 1965, nr 2, s. 207-242.
105. Udział Władysława Przanowskiego w opracowywaniu programów nauczania pracy ręcznej. Cz. 2 / Wiktor Ambroziewicz. – (Materiały). – II. // 1966, nr 1, s. 88-109.
106. Władysław Przanowski : (życie i działalność) / Wiktor Ambroziewicz. – (Materiały). – II. // 1960, nr 1, s. 127-138.
107. Władysław Przanowski i popularyzacja robót ręcznych w szkole / Leon Szymański. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 1978, nr 2, s. 139-152.

- 108.** Rec. *Ambroziowicz Wiktor: Władysław Przanowski i jego dzieło, słowem wstępnym poprzedził Tadeusz Kotarbiński, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1964, ss. 360* / napisał Tadeusz Nowacki. – (Recenzje) // 1965, nr 4, s. 705-710.

PRZYBOŚ STEFAN

- 109.** Stefan Przyboś (1900-1940) / Juliusz Kijas // 1949, nr spec., s. 255-261.

RAABE HENRYK

- 110.** Działalność Henryka Raabego w Związku Zawodowym Nauczycieli Polskich Szkół Średnich i jego poglądy pedagogiczne / Wojciech Marczyk. – (Sylwetki). – II. // 1962, nr 3, s. 451-462.

RADLIŃSKA HELENA

- 111.** Materiały do bibliografii prac Heleny Radlińskiej / Wiesław Theiss. – (Bibliografia) // 1979, nr 4, s. 595-600.

- 112.** Ogólnopolska Konferencja Naukowa w Piotrkowie na temat: „Geneza i rozwój pedagogiki społecznej w Polsce – w 100-lecie urodzin Heleny Radlińskiej” / Jan Badura. – (Kronika) // 1979, nr 4, s. 572-574.

- 113.** The participation of Helena Radlińska in the European social and pedagogical movement (1918-1939) / Wiesław Theiss. – (Articles and Dissertations). – II. – Bibliogr. // 2018, nr 3-4, s. 103-120. – DOI: 10.17460/PHO\_2018.3\_4.07.

- 114.** Pedagogika społeczna Heleny Radlińskiej na tle myśli wychowawczej Drugiej Rzeczypospolitej / Ryszard Wroczyński. – (Artykuły i Rozprawy) // 1979, nr 4, s. 459-469.

- 115.** Pokłosie obchodów 100-lecia urodzin Heleny Radlińskiej / Jan Badura. – (Materiały) // 1982, nr 1-2, s. 135-139.

- 116.** Współpraca Heleny Radlińskiej z instytucjami i organizacjami zagranicznymi / Irena Lepalczyk. – (Materiały) // 1992, nr 3-4, s. 151-168.

- 117.** Rec. *Theiss Wiesław: Radlińska, Warszawa 1984, ss. 258* / napisał Ryszard Wroczyński. – (Recenzje) // 1985, nr 3-4, s. 491-493.

RADLIŃSKI IGNACY

- 118.** Rec. *Żurawicka Janina: Twórczość naukowa Ignacego Radlińskiego (1843-1920), Wrocław 1975 Zakład Narodowy im. Ossolińskich, ss. 200. Zakład Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN, Monografia z dziejów nauki i techniki, t. CI* / napisał Ryszard Wroczyński. – (Recenzje) // 1977, nr 3, s. 361-362.

## RADOMSKI JAN

- 119.** Golesin : wspomnienia z okresu wojny i okupacji hitlerowskiej 1939-1945 dyrektora Państwowego Gimnazjum i Liceum im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Ostrołęce / Jan Radomski. – (Materiały) (Wspomnienia z tajnego nauczania w okresie II wojny światowej w konkursach historycznych ZNP) // 1985, nr 3-4, s. 423-437.
- 120.** Profesor Jan Radomski (1898-1977) : pedagog i działacz oświatowy / Teresa Zaniewska. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 2019, nr 3-4, s. 138-149. – DOI: 10.17460/PHO\_2019.3\_4.08.

## RADWAN WŁADYSŁAW

- 121.** Władysław Radwan (1884-1963) / Tadeusz Pilch. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1969, nr 1, s. 71-77.

## RADWANOWA HELENA

- 122.** Wspomnienie o Helenie Radwanowej / Maria Kownacka. – (Sylwetki) // 1966, nr 2, s. 222-224.

## RATAJ MACIEJ

- 123.** Maciej Rataj (1884-1940) / Kazimierz Konarski // 1949, nr spec., s. 266-272.
- 124.** Maciej Rataj jako nauczyciel, wychowawca i minister oświaty / Arkadiusz Kołodziejczyk. – (Artykuły i Rozprawy) // 1991, nr 1-2, s. 5-30.

## REITER MARIAN

- 125.** W sprawie Mariana Reitera / Marian Falski. – (Listy i Polemiki) // 1969, nr 3, s. 433-434.

## RĘGOROWICZ LUDWIK

- 126.** Wspomnienia z pracy oświatowej na Górnym Śląsku / Ludwik Ręgorowicz. – (Materiały) // 1970, nr 2, s. 317-322.

## RIEMER JAN

- 127.** Jan Riemer (1876-1941) / Stanisław Tync // 1949, nr spec., s. 272-276.

## ROLIŃSKI IGNACY

- 128.** Ignacy Roliński (1885-1957) / Józef Janikowski. – (Sylwetki). – Il. // 1974, nr 2, s. 202-209.

ROSA WŁADYSŁAW zob. WASĄŻNIK FRANCISZEK, poz. 261.

## ROWID HENRYK

- 129.** Henryk Rowid (1877-1944) / Franciszek Ingot // 1947, nr 2, s. 191-193.
- 130.** Henryk Rowid (1877-1944) / Jan Hulewicz. – Bibliogr. // 1949, nr spec., s. 277-291.

**131.** Międzynarodowa konferencja naukowa „Nauczyciel «szkoły twórczej» – rzecz o Henryku Rowidzie w 65 rocznicę powołania Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie” / Witold Chmielewski. – (Kronika). – Il. // 2011, nr 3-4, s. 195-199.

**132.** W służbie oświacie : życie i działalność Henryka Rowida – w 131. rocznicę urodzin / Wioletta Wiaderek. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 2008, nr 1-2, s. 147-165.

ROŻEŃSKI JAN

**133.** Jan Rożeński (1904-1968) / Jerzy Oleksiński. – (Sylwetki). – Il. // 1970, nr 3, s. 415-420.

RUCZKA ADAM

**134.** Adam Ruczka (1883-1945) / Adam Przyboś // 1949, nr spec., s. 292-295.

RUDNIAŃSKI STEFAN

**135.** Stefan Rudniański (1887-1941) / Michał Szulkin. – Bibliogr. // 1949, nr spec., s. 295-298.

**136.** Stefan Rudniański – filozof, pedagog, nauczyciel / Tadeusz Nowacki. – Il. – Bibliogr. // 1967, nr 4, s. 466-477, [1] k. tabl.

RUSIN FRANCISZEK

**137.** Franciszek Rusin (1900-1965) / Stanisław Reymont. – (Sylwetki). – Il. // 1980, nr 1, s. 39-49.

RUTKOWSKI STANISŁAW

**138.** Stanisław Rutkowski (1892-1979) / Aniela Zawadzka. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1981, nr 3, s. 369-375.

RYCHCIK JAN

**139.** Jan Rychcik (1903-1988) / Henryk S. Kamiński. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1992, nr 3-4, s. 147-150.

RŻYSKO STANISŁAW

**140.** Wspomnienia nauczyciela – działacza spółdzielczego / Stanisław Rżysko. – (Materiały) (Wspomnienia Absolwentów Seminarium Nauczycielskiego w Siennicy) // 1983, nr 4, s. 428-429.

SABAK STANISŁAW

**141.** Muzeum Regionalne w Kamiennej Górze / Stanisław Sabak. – (Materiały) (Wspomnienia Absolwentów Seminarium Nauczycielskiego w Siennicy) // 1983, nr 4, s. 436-437.

## SALA WŁADYSŁAW

- 142.** Tajne nauczanie i wychowanie młodzieży w warszawskim zakładzie opiekuńczym (ze wspomnień kierownika „Instytutu Mokotowskiego”) / Władysław Sala. – (Materiały). – Il. // 1979, nr 4, s. 558-562.
- 143.** Wspomnienie z pracy oświatowej wśród bezrobotnych w Katowicach w latach trzydziestych / Władysław Sala. – (Materiały). – Il. // 1970, nr 2, s. 282-291.

SALYGA JAN zob. Kosińska Gabriela (cz. 1).

## SEDLAK WŁODZIMIERZ

- 144.** Izba pamięci księdza profesora Włodzimierza Sedlaka i jej rola w edukacji regionalnej / Piotr Kardyś. – (Materiały) // 2007, nr 3, s. 179-183.

## SEGAL JAKUB

- 145.** Jakub Segal (1880-1943) / Benedykt Bornstein // 1949, nr spec., s. 305-309.

## SEMPOŁOWSKA STEFANIA

- 146.** Stefania Sempołowska / Stefan Julian Brzeziński // 1947, nr 3-4, s. 86-103.

## SEREDYŃSKI WŁADYSŁAW

- 147.** Sprawy dyscyplinarne Władysława Seredyńskiego (1841-1893) – nieznaną kartą z dziejów nauczycielstwa galicyjskiego / Mirosław Łapot. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2018, nr 1-2, s. 75-89. – DOI: 10.17460/PHO\_2018.1\_2.04.

## SĘKOWSKA ZOFIA

- 148.** Zofia Sękowska – człowiek i dzieło / Maria J. Żmichrowska. – (Sylwetki). – Il. // 2010, nr 3-4, s. 214-220.

SIANECKI BOLESŁAW zob. KOSIŃSKA GABRIELA (cz. 1).

## SIEDLECKA EWA

- 149.** Rec. *Siedlecki Michał: Na drodze życia i myśli. Pisma pośmiertne uzupełnione wyciągami z „Notatnika wojennego” Ewy Siedleckiej, Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Wrocław 1966, ss. 108* / napisał Jan Hulewicz. – (Recenzje) // 1967, nr 2, s. 341-347.

## SIEMASZKO KAZIMIERZ

- 150.** Rec. *Tendej Jacek, CM: Od ks. Kazimierza Siemaszki do „Radosnej Nowiny 2000”, Kraków – Piekary 2009, s. 212* / napisał Łukasz Kalisz. – (Recenzje) // 2013, nr 1-2, s. 214-217.

## SIEMIRADZKA JÓZEFA

- 151.** Wspomnienia o Wyższych Kursach Handlowych Żeńskich w Warszawie założonych przez Józefę Siemiradzką / A. Kobylińska-Czernihowska, J. Zyburt-Lipińska. – (Materiały) // 1965, nr 4, s. 694-698.

SIENKIEWICZ HENRYK

**152.** Z dziejów recepcji szkolnej dzieł Henryka Sienkiewicza / Władysław Słodkowski. – (Artykuły i Rozprawy) // 1970, nr 1, s. 38-54.

SIESTRZYŃSKI JAN

**153.** The thought and practice pedagogical of Jan Siestrzyński / Katarzyna Plutecka. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2020, nr 1-2, s. 78-88. – DOI: 10.17460/PHO\_2020.1\_2.05.

SKARŻYŃSKI BRONISŁAW zob. KOSIŃSKA GABRIELA (cz. 1).

SKŁODOWSKI JÓZEF

**154.** Józef Skłodowski dyrektor Gimnazjum Gubernialnego w Lublinie / Mieczysława Wełna-Adrianek. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. // 1969, nr 2, s. 144-154, [1] k. tabl.

SKRZESZEWSKI STANISŁAW

**155.** Rec. *Chmielewski Witold Jan: Stanisław Skrzyszewski wobec ludzi nauki w świetle własnych notatek, listów i pism (1944-1950), Warszawa 2014*, s. 261 / napisała Joanna Król. – (Recenzje) // 2016, nr 1-2, s. 233-238.

**156.** Rec. *Chmielewski Witold Jan: Stanisław Skrzyszewski wobec ludzi nauki w świetle własnych notatek, listów i pism (1944-1950), Warszawa 2014*, s. 261 / napisał Wiesław Theiss. – (Recenzje) // 2016, nr 3-4, s. 257-261.

SKRZYNIARZ WŁADYSŁAW

**157.** Władysław Skrzyniarz (1896-1944) / Kazimierz Popiołek // 1949, nr spec., s. 310.

SKWARCZYŃSKI ADAM

**158.** Adam Skwarczyński jako ideolog wychowania młodzieży w okresie pomajowym / Marta Grzybowska. – (Artykuły i Rozprawy) // 1983, nr 4, s. 383-399.

**159.** Trwałe wartości ideologii wychowawczej Adama Skwarczyńskiego / Elwira J. Kryńska. – (Sylwetki) // 2002, nr 3-4, s. 141-155.

SŁOWACKI JULIUSZ

**160.** Juliusz Słowacki w kształceniu pozalekcyjnym i pozaszkolnym przed rokiem 1918 / Bronisława Kulka. – (Artykuły i Rozprawy) // 2000, nr 1-2, s. 101-124.

SMACZNIŃSKI WINCENTY

**161.** Szkoły średnie w guberni warszawskiej i radomskiej w świetle raportów wizytatorów Wincentego Smacznińskiego i Piotra Sofjano z 1853 roku / Karol Poznański. – (Materiały) // 2009, nr 1-2, s. 101-128.

## SMOLEŃ JAN

**162.** Jan Smoleń (1901-1945) / Ignacy Jakubiec // 1949, nr spec., s. 310-321.

## SMOLEŃSKI WŁADYSŁAW

**163.** Władysława Smoleńskiego poglądy na nauczanie historii / Kazimierz Augustynek // 1962, nr 2, s. 243-260.

## SMOLIKOWSKI ANDRZEJ

**164.** Andrzej Smolikowski – rektor Szkoły Departamentowej i Wojewódzkiej w Lublinie (1764-1839) / Adam Winiarz. – (Artykuły i Rozprawy) // 1990, nr 3-4, s. 267-276.

## SMOŁALSKI ANTONI

**165.** Profesor Antoni Smołański – pedagog, historyk wychowania, pedeutolog, teoretyk organizacji szkolnictwa / Ferdynand Mielczarek. – (Sylwetki). – Il. // 2006, nr 3-4, s. 255-257.

## SMULIKOWSKI JULIAN

**166.** Julian Aleksander Smulikowski (1880-1934) : poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej / Teresa Jaroszuk. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. // 1995, nr 3-4, s. 201-220.

**167.** Julian Smulikowski (1886-1934) / Eugeniusz Müller. – Właściwe lata życia: 1880-1934 // 1947, nr 2, s. 178-190.

SOBJANO PIOTR zob. SMACZNIŃSKI WINCENTY, poz. 161.

## SOKALSKI EUGENIUSZ

**168.** Eugeniusz Sokalski (1909-1939) / Aleksander Oleszczuk. – (Sylwetki). – Il. // 1967, nr 1, s. 126-127.

## SOLARZ IGNACY

**169.** Ignacego Solarza koncepcja Uniwersytetu Ludowego i jej źródła / Ryszard Wroczyński. – Il. // 1962, nr 4, s. 625-651.

**170.** Seminarium poświęcone działalności Ignacego Solarza / Wanda Wyrobkowska-Pawłowska. – (Kronika) // 1963, nr 1, s. 100-102.

**171.** Społeczno-wychowawcza funkcja śpiewu i teatru w Uniwersytecie Ludowym Ignacego Solarza (1924-1931 w Szycach i 1932-1939 w Gaci) / Lucjan Turowski. – (Materiały). – Il. // 1967, nr 1, s. 210-225.

**172.** *Rec. Ignacy Solarz i jego Uniwersytet Ludowy 1924-1939. Materiały z seminarium naukowego odbytego w Warszawie 5 i 6.X.1962 r. Wybór i opracowanie: Feliks Popławski, Stanisław Dyksiński, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 1965, ss. 268 / napisał Tadeusz Pilch // 1966, nr 2, s. 267-271.*

173. Rec. *Turos Lucjan: Patrzyć szeroko i daleko... Dziedzictwo pedagogiczne Ignacego Solarza, Warszawa 1983 Wydawnictwo Spółdzielcze, ss. 158, 1 nrb. ilustr. / napisał Julian Dybiec. – (Recenzje) // 1986, nr 2, s. 251-254.*
174. Rec. *Turos Lucjan: Wychowawcze wartości kultury chłopskiej w ujęciu Ignacego Solarza i jego wychowanków, Siedlce 1987, Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna, ss. 177, nakład 335 egz. / [napisał Wiesław Theiss]. – (Noty) // 1989, nr 3, s. 373-374.*

## SOLARZOWA ZOFIA

175. Rec. *Solarzowa Zofia: Mój pamiętnik, Warszawa 1973 LSW, ss. 145 / napisał Tadeusz Pilch. – (Recenzje) // 1975, nr 1, s. 111-114.*

## SOPIŃSKI WŁADYSŁAW zob. KOSIŃSKA GABRIELA (cz. 1).

## SOŚNICKI KAZIMIERZ

176. Kazimierz Sośnicki (1883-1976) / Henryk Góra. – (Sylwetki). – II. – Bibliogr. // 1979, nr 1, s. 57-65.
177. Treści kształcenia jako element programu szkolnego w poglądach wybitnych pedagogów pierwszej połowy XX wieku / Alina Szwarc. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. – Zawiera informacje o Kazimierzu Sośnickim, Sergiuszu Hesse i Bogdanie Nawroczyńskim // 2019, nr 3-4, s. 91-99. – DOI: 10.17460/PHO\_2019.3\_4.06.
178. Wychowanie obywatelsko-państwowe Kazimierza Sośnickiego / Halina Gajdamowicz. – (Sylwetki) // 2002, nr 3-4, s. 131-140.

## SOWA PAWEŁ

179. Rec. *Sowa Paweł: Po obu stronach kordonu. Wspomnienia, Olsztyn 1970 „Pojezierze”, ss. 193 / napisał Jerzy Oleksiński // 1972, nr 1, s. 144-145.*

## SPASOWSKI WŁADYSŁAW

180. Nadanie Studium Nauczycielskiemu w Kielcach imienia Władysława Spasowskiego / Zetem. – (Kronika). – II. // 1966, nr 1, s. 118-120.
181. Stosunek Władysława Spasowskiego do porewolucyjnych przeobrażeń oświatowych w ZSRR / Wacław Wojtyński. – II. // 1967, nr 4, s. 478-493, [1] k. tabl.
182. W stulecie urodzin Władysława Spasowskiego / Zofia Mierzwińska-Szybka. – (Kronika) // 1978, nr 4, s. 533-537.
183. Władysław Spasowski (1878-1941) / Wacław Wojtyński. – Bibliogr. // 1949, nr spec., s. 321-331.
184. Wspomnienia, oceny i polemiki wokół Władysława Spasowskiego / Helena Chylińska. – (Materiały) // 1979, nr 2, s. 241-255.

185. *Życie i działalność Władysława Spasowskiego* / Waclaw Wojtyński. – Il. // 1961, nr 1, s. 17-54, 126, 131-132, [1] k. tabl.
186. *Rec. Wojtyński Waclaw: Myśl pedagogiczna Władysława Spasowskiego, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1962* / napisał Władysław Ozga. – (Recenzje) // 1963, nr 3, s. 364-368.

## SPOCZYŃSKA HELENA

187. Helena Spoczyńska (27 II 1896 – 26 XI 1968) / Tadeusz Nowacki. – (Sylwetki). – Il. // 1971, nr 3, s. 357-370.
188. Helena Spoczyńska – jaką pamiętam / Marianna Żak. – (Materiały) // 1991, nr 1-2, s. 95-99.
189. List do Zarządu Wychowanków Szkół Lipińskich : (fragmenty) / Marian Bartos. – (Materiały). – Zawiera wspomnienie o Helenie Spoczyńskiej // 1991, nr 1-2, s. 100-101.
190. Prawo i dobroć : rzecz o Helenie Spoczyńskiej / Tadeusz W. Nowacki. – (Materiały). – Bibliogr. // 1991, nr 1-2, s. 55-76.
191. Przemówienie na 40-lecie szkół lipińskich : (fragmenty) / Stanisław Bielski. – (Materiały). – Zawiera wspomnienie o Helenie Spoczyńskiej // 1991, nr 1-2, s. 107-110.
192. Szkoła średnia w Lipinach i jej dyrektorka Helena Spoczyńska / Redakcja. – (Materiały). – Bibliogr. // 1991, nr 1-2, s. 81.
193. Wspomnienia uczennicy sprzed 1939 r. / Gertruda Ficek-Meroney. – (Materiały). – Zawiera wspomnienie o Helenie Spoczyńskiej // 1991, nr 1-2, s. 82-93.
194. Wspomnienie o szkole w Lipinach i jej założycielce dr Helenie Spoczyńskiej : (fragmenty) / Stanisław Stępniewski. – (Materiały) // 1991, nr 1-2, s. 101-107.
195. Z listu do pana Stanisława Stępniewskiego : (fragmenty) / Danuta Bethge. – (Materiały). – Zawiera wspomnienie o Helenie Spoczyńskiej // 1991, nr 1-2, s. 93-95.
196. *Rec. Nowacki Tadeusz W.: Życie pracowite Heleny Spoczyńskiej (50-lecie powstania szkoły w Lipinach), Warszawa 1990, Wydawnictwo Spółdzielcze, ss. 328* / napisał Stanisław Zieliński. – (Recenzje) // 1993, nr 1-2, s. 108-110.

## STANISZ TADEUSZ LUDWIK

197. Tadeusz Ludwik Stanisiz : 1906-1988 / Zofia Sokół. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1993, nr 1-2, s. 45-50.

STANKIEWICZ ZYGMUNT

**198.** Rec. *Teresa Zaniewska: Pan na zamku Muri. Zygmunt Stankiewicz (1914-2010). Żołnierz – Artysta – Myśliciel, Warszawa 2018, s. 176* / Tomasz Borecki. – (Recenzje) // 2019, nr 1-2, s. 288-290.

STAROŚCIAK JAN

**199.** Jan Starościak : 1899-1986 / Eugeniusz Religa. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1987, nr 1, s. 51-57.

STASZIC STANISŁAW

**200.** Idee wojny i pokoju Stanisława Staszica z perspektywy czasu / Andrzej Cwer. – (Artykuły i Rozprawy) // 2004, nr 3-4, s. 69-77.

STOCZKOWSKI WINCENTY

**201.** Tajne nauczanie w Grodnie / Wincenty Stoczkowski. – (Materiały) // 1976, nr 3, s. 430-433.

STRYNKIEWICZ LUDWIK zob. KOSIŃSKA GABRIELA (cz. 1).

STRZAŁKOWSKI LUDWIK TADEUSZ

**202.** Ludwik Tadeusz Strzałkowski (1900-1946) / Michał Szulkin // 1949, nr spec., s. 331-333.

STYPIŃSKI JÓZEF

**203.** Józef Stypiński (1880-1944) / Włodzimierz Gałęcki // 1949, nr spec., s. 333-336.

SUCHMIEL JADWIGA

**204.** Życie i twórczość Profesor Jadwigi Suchmiel / Olga Zamecka-Zalas. – (Sylwetki). – Il. // 2014, nr 3-4, s. 138-145.

SUCHODOLSKI BOGDAN

**205.** Bogdan Suchodolski jako historyk myśli pedagogicznej (projekt badawczy) / Stefan Wołoszyn. – (Sylwetki) // 1996, nr 3-4, s. 247-250.

**206.** Jubileusz 60-lecia prof. Bogdana Suchodolskiego / Wanda Wyrobkowska-Pawłowska. – (Kronika) // 1964, nr 3, s. 374.

**207.** Rec. *Problemy kultury i wychowania. Zbiór studiów. Profesorowi Bogdanowi Suchodolskiemu w sześćdziesiątą rocznicę urodzin, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1963, ss. 544* / napisał Jan Szczepański. – (Recenzje) // 1964, nr 3, s. 379-381.

SUDA LUDWIK

**208.** Ludwik Suda (1883-1947) / Karol Klimek. – (Sylwetki). – Il. // 1966, nr 2, s. 209-213.

## SUKERTOWA-BIEDRAWINA EMILIA

- 209.** Emilia Sukertowa-Biedrawina (1887-1970) / Tadeusz Oracki. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1974, nr 1, s. 89-100.
- 210.** Rec. *Szostakowska Małgorzata: Emilia Sukertowa-Biedrawina 1887-1970. Zarys biograficzny*, Olsztyn 1978 Wyd. „Pojezierze”, ss. 224 / napisała Janina Sempioł. – (Recenzje) // 1981, nr 1, s. 119-120.

## SUPIŃSKI JÓZEF

- 211.** Zagadnienie rozwoju oświaty ludowej w koncepcjach społeczno-ekonomicznych Józefa Supińskiego / Zdzisław Szymański. – (Sylwetki) // 2000, nr 3-4, s. 133-141.

## SUROWSKI DOMINIK

- 212.** Rec. *Piotrowski Jacek: Ksiądz Dominik Surowski. Męczennik 1905-1942, Warszawa 2012, s. 125* / napisała Ewa Kula. – (Recenzje) // 2013, nr 3-4, s. 199-201.

## SWOBODA MARIA

- 213.** Maria Swoboda : 1909-1989 / Wincenty Łubniewski. – (Sylwetki) // 1991, nr 3-4, s. 169-173.

## SYSKA JÓZEF

- 214.** Rec. *Syska Józef: Z walki o Śląsk i szkołę powszechną. Wspomnienia z lat 1918-1939. Wstęp i opracowanie Władysław Zieliński, Katowice 1975 Wyd. „Śląsk”, ss. 211, Naukowy Instytut Śląski* / napisała Czesława Mykita-Glensk. – (Recenzje) // 1977, nr 2, s. 233-234.

## SZCZECHURA TOMASZ

- 215.** Tomasz Szczechura : 1908-1982 / Tadeusz Pilch, Danuta Staśkiewicz. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1985, nr 2, s. 295-299.

## SZELĄGOWSKI KAZIMIERZ

- 216.** Kazimierz Sylweryusz Szelański (1885-1976) / Tomasz Szczechura. – (Sylwetki). – Il. // 1976, nr 3, s. 379-389.
- 217.** Ostatnie dni Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego / Kazimierz Szelański. – (Materiały) // 1973, nr 1, s. 49-60.

## SZTEINBOKÓWNA EMILIA

- 218.** Emilia Szteinbokówna (1878-1964) / Włodzimierz Gałeczki. – (Sylwetki). – Il. // 1965, nr 2, s. 197-200.

## SZULC HENRYK

- 219.** Rec. *Szulkin Michał: Henryk Szulc – działacz lewicy nauczycielskiej w Polsce, Nasza Księgarnia, Warszawa 1964, ss. 55* / napisał Józef Zalewski. – (Recenzje) // 1965, nr 3, s. 579-581.

SZULL BRONISŁAW

220. Mgr Bronisław Szull (1909-1981), nauczyciel, wychowawca, działacz społeczny / Agnieszka Grędzik-Radziak. – (Sylwetki). – Il. // 2008, nr 1-2, s. 167-171.

SZULTZ-SZULECKI JAN

221. Rec. *Grajewski Henryk: Jan Szultz-Szulecki i jego „Tractatus historio-politicus de Polonia nunquam tributaria” (1694)*, Łódź 1965. *Łódzkie Towarzystwo Naukowe*, ss. 70, ryc. 2 / napisał Kazimierz Kubik. – (Recenzje) // 1968, nr 2, s. 242-245.

SZUMAN HENRYK

222. Rec. *Theiss Wiesław: Troska i nadzieja. Działalność społeczno-wychowawcza ks. Henryka Szumana na Pomorzu w latach 1908-1939*, Toruń 2012, s. 428 / napisał Paweł Śpica. – (Recenzje) // 2016, nr 3-4, s. 247-252.

SZUMAN STEFAN

223. The image of the early school education teacher in the pedagogy of Stefan Szuman (1889-1972) / Wiesława Leżańska. – (Articles and Dissertations). – Bibliogr. // 2018, nr 3-4, s. 33-47. – DOI: 10.17460/PHO\_2018.3\_4.03.
224. Stefan Szuman (1889-1972) / Maria Przetacznikowa. – (Sylwetki). – Il. // 1973, nr 3, s. 379-387.

SZUMSKA ALEKSANDRA

225. O pensji Aleksandry Szumskiej w Suchedniowie i pisemkach młodzieży w tej szkole / Maria i Józef Rell. – (Materiały) // 1987, nr 2, s. 212-223.

SZYBIAK IRENA

226. „Szkoła – nauczyciel – wychowanie” : wokół jubileuszu profesor Ireny Szybiak / Janina Kamińska. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 2016, nr 3-4, s. 223-237. – DOI: 10.17460/2016.3\_4.13.

SZYC JOACHIM zob. SZYCÓWNA ANIELA, poz. 227.

SZYCÓWNA ANIELA

227. Aniela Szycówna : dzieciństwo, lata szkolne, pierwsze kroki ku samodzielności (według korespondencji ojca Joachima Szyca) / Maria Złоторzycka. – Il. // 1960, nr 2, s. 316, [1] k. tabl., 134, 137.
228. Anieli Szycówny listy do Kazimierza Twardowskiego z lat 1901-1903 / Jan Piskurewicz. – (Artykuły i Rozprawy) // 1986, nr 3, s. 307-319.
229. Wizerunek nauczyciela wczesnej edukacji w pedagogice Anieli Szycówny (1869-1921) / Wiesława Leżańska. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2017, nr 1-2, s. 23-38. – DOI: 10.17460/2017.1\_2.02.

- 230.** Rec. *Michalski Stanisław: Działalność pedagogiczna Anieli Szycówny, Warszawa 1968 PZWS, ss. 238* / napisała Eugenia Podgórska. – (Recenzje) // 1970, nr 1, s. 151-155.

zob. też CHMIEŁOWSKI PIOTR (cz. 1).

ŚCIEBORA WŁADYSŁAW

- 231.** Władysław Ściebora (1888-1944) / Waław Polkowski // 1949, nr spec., s. 298-305.

ŚNIADECKI JAN

- 232.** Rec. *Bartnicka Kalina: Działalność edukacyjna Jana Śniadeckiego, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk 1980, s. 445, Seria: Monografie do dziejów oświaty, (pod red. Józefa Miąso), t. XXIII* / napisała Kamilla Mrozowska. – (Recenzje) // 1981, nr 4, s. 634-636.

ŚWIECHOCKI WŁADYSŁAW

- 233.** Władysław Świechocki (1880-1946) / Jan Jakubiec // 1949, nr spec., s. 336-340.

ŚWIĘTOCHOWSKI ALEKSANDER

- 234.** Listy Aleksandra Świętochowskiego w sprawie szkół rolniczych w Gołotczyźnie / Barbara Petrozolin-Skowrońska. – (Materiały) // 1971, nr 2, s. 233-242.

- 235.** Listy Aleksandra Świętochowskiego z Gołotczyzny do Stanisława Michalskiego : (z lat 1930-1938) / oprac. Jan Piskurewicz. – (Materiały) // 1987, nr 2, s. 224-237.

zob. też CHMIEŁOWSKI PIOTR (cz. 1).

TABORSKA HALINA

- 236.** Profesor Halina Taborska w Pułtusku, czyli ostatni inteligencki „zajazd” na Mazowszu / Jan Stanisław Wojciechowski. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2021, nr 3-4, s. 96-106. – DOI: 10.17460/PHO\_2021.3\_4.06.

TARNOWSKA MARIA

- 237.** Maria Tarnawska (1892-1944) / Marian Pelczar // 1949, nr spec., s. 340-341.

TAZBIR STANISŁAW

- 238.** Stanisław Tazbir (1892-1978) / Stanisław Reymont. – (Sylwetki). – II. – Bibliogr. // 1982, nr 3-4, s. 307-325.

TOMASZEWICZ-DOBRSKA ANNA

- 239.** Rec. *Filar Zbigniew: Anna Tomaszewicz-Dobrska. Karta z dziejów polskich lekarek, Polska Akademia Nauk: VI Wydział Nauk Medycznych i Wydawnictwa Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1959, ss. 264* / napisał Maciej Demel. – (Recenzje i Bibliografia) // 1961, nr 3, s. 407-411.

TRENTOWSKI BRONISŁAW

- 240.** Bronisław Trentowski jako pedagog / Ewelina Turopolska. – (Artykuły ofiarowane pamięci prof. Stanisława Mauersberga) // 2012, nr 3-4, s. 160-173.

TRUCHIM STEFAN

- 241.** Stefan Truchim (1896-1967) / Eugenia Podgórska. – (Sylwetki). – Il. // 1968, nr 3, s. 325-330.

TRZEPIS HENRYK

- 242.** Henryk Trzepis (1871-1943) / Franciszek Bielak // 1949, nr spec., s. 341-344.

TWARDOWSKI KAZIMIERZ

- 243.** Kazimierz Twardowski : filozof i wychowawca / Stanisław Łempicki // 1947, nr 3-4, s. 111-122.

- 244.** Kazimierz Twardowski o narodowych i uniwersalnych celach wychowania / Ryszard Jadcak. – (Artykuły i Rozprawy) // 1996, nr 3-4, s. 161-173.

- 245.** Nauczyciel w twórczości i działalności pedagogicznej Kazimierza Twardowskiego / Władysława Szulakiewicz. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2014, nr 1-2, s. 5-19.  
zob. też SZYCÓWNA ANIELA, poz. 228.

TYNC STANISŁAW

- 246.** Stanisław Tync jako historyk wychowania i szkolnictwa (1889-1964) / Henryk Barycz. – Il. – Zawiera: s. 296-299: Bibliografia prac prof. Stanisława Tynca / zestawiała Mirosława Chamcówna // 1964, nr 3, s. 285-302.

TYZENHAUZ ANTONI

- 247.** Szkoła budownicza Antoniego Tyzenhauza / Stanisław Szymański. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. // 1973, nr 4, s. 477-497.

ULDYŃSKI JÓZEF

- 248.** Działalność dydaktyczna i naukowa Józefa Uldyńskiego w Krzemieńcu / Julian Dybiec // 1968, nr 3, s. 296-320.

ULITZ OTTO

- 249.** Działalność rewizjonistyczna Otto Ulitza (1922-1937) / Ludwik Ręgorowicz. – (Materiały) // 1961, nr 3, s. 381-384.

VIEWEGER TEODOR

- 250.** Teodor Vieweger (1885-1945) / Tadeusz Kupczyński // 1949, nr spec., s. 341-351.

- 251.** Teodor Vieweger (1885-1945) / Tadeusz Kupczyński. – (Sylwetki). – Il. // 1971, nr 1, s. 75-80.

## VITTORINO DA FELTRE

- 252.** Vittorino da Feltre / Alicja Zagrodzka. – (Artykuły i Rozprawy) // 2011, nr 3-4, s. 5-33.

## WACHOWSKI MARIAN

- 253.** Marian Wachowski (1903-1970) / Bolesław Pleśniarski. – (Sylwetki). – Il. // 1971, nr 4, s. 623-627.

## WALCZAK MARIAN

- 254.** Marian Walczak (1923-2020). – Il. // 2020, nr 1-2, [1] k. tabl.
- 255.** Marian Walczak (1923-2020) – w służbie nauce, nauczycielom i edukacji / Joanna Madalińska-Michalak. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 2021, nr 1-2, s. 107-118. – DOI: 10.17460/PHO\_2021.1\_2.06.
- 256.** Profesor Marian Walczak (1923-2020) : in memoriam / Witold Chmielewski. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2020, nr 1-2, s. 9-19. – DOI: 10.17460/PHO\_2020.1\_2.01.
- 257.** Profesor Marian Walczak – redaktor naczelny „Przeglądu Historyczno-Oświatowego” w latach 1988-2016 / Teresa Gumuła. – (Artykuły i Materiały Jubileuszowe). – Bibliogr. // 2017, nr 3-4, s. 77-87.
- 258.** W rocznicę pożegnania profesora Mariana Walczaka : wspomnienia, refleksje / Witold Chmielewski. – (Materiały). – Il. – Bibliogr. // 2021, nr 1-2, s. 90-106. – DOI: 10.17460/PHO\_2021.1\_2.05.

## WALEWANDER EDWARD

- 259.** Jubileusz księdza profesora Edwarda Walewandra / Witold Chmielewski. – (Materiały). – Il. – Bibliogr. // 2017, nr 1-2, s. 166-180 – DOI: 10.17460/2017.1\_2.10.

## WANGRAT TADEUSZ

- 260.** Tajne nauczanie w Węgrowie : 1939-1944 / Tadeusz Wangrat. – (Materiały). – Aneks zawiera także inne wspomnienia // 1990, nr 3-4, s. 358-364.

## WASAŹNIK FRANCISZEK

- 261.** Nauczyciel nie złożył broni : Sienniczanie w tajnym nauczniu i w zbrojnym ruchu oporu w latach 1939-1945 / [Franciszek Wasążnik, Antoni Kozłowski, Franciszek Klusko, Franciszek Lorens, Ludwik Wnuk, Stanisław Budzyński, Władysław Rosa, Jan Kowalik, Stanisław Gnoiński, Stanisława Maśniak-Ostrowska, Helena Królakówna, Jadwiga Jurkowska, Irena Woźnicówna, Sabina Nowakowska, Regina Jastrzębska-Szczęsna]. – (Materiały). – Zawiera wspomnienia nauczycieli // 1989, nr 3, s. 329-353.

WASIŁOWSKI JAN

262. Jan Wasiłowski (1913-1942) / Tadeusz Kuligowski // 1949, nr spec., s. 351-355.
263. Jan Wasiłowski (1913-1942) / Tadeusz Kuligowski. – (Sylwetki) // 1959, nr 1, s. 132-134.

WASYLUK MARCIN

264. Marcin Wasyluk (1902-1944) / Czesław Wycech // 1949, nr spec., s. 355-360.
265. Marcin Wasyluk (1902-1944) / Czesław Wycech. – (Sylwetki) // 1962, nr 2, s. 265-269.

WAWRZYNEK WOJCIECH

266. Rec. *Wawrzynek Wojciech: Pamiętnik Opolanina, Katowice 1965 Wyd. „Śląsk”, ss. 218* / napisał Joachim Glensk. – (Recenzje) // 1970, nr 2, s. 331-333.

WĄSOWSKI WALERIAN

267. Korespondencja Waleriana Wąsowskiego z sekretarzem Szkoły Głównej Koronnej / Roman Stępień. – (Materiały) // 1972, nr 3, s. 541-559.

WERNER WAĆLAW

268. Waćław Werner (1879-1948) – fizyk i dydaktyk / Marek Wasiak. – (Sylwetki). – Bibliogr. // 2005, nr 3-4, s. 267-274.

WERNIC HENRYK

269. Wizerunek nauczyciela wczesnej edukacji w pedagogice Henryka Wernica / Wiesława Leżańska. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. // 2016, nr 1-2, s. 26-39. – DOI: 10.17460/2016.1\_2.02.  
zob. też CHMIEŁOWSKI PIOTR (cz. 1).

WERYHO-RZADZIWIŁLOWICZOWA MARIA

270. Maria Weryho-Radziwiłłowiczowa (1856-1944) / Dioniza Wawrzykowska-Wierciochowa // 1949, nr spec., s. 261-266.

WIĄCEK FLORIAN

271. Nieznany nauczyciel / Stanisław Brzozowski. – Zawiera informację o życiu i działalności Floriana Wiącka // 1949, nr spec., s. 7-11.
272. Nieznany nauczyciel : Florian Wiącek (1902-1944) / Stanisław Brzozowski. – (Sylwetki). – Il. // 1965, nr 3, s. 425-429.

WIĄCEK STANISŁAW

273. Stanisław Wiącek (1902-1939) / Tadeusz Kuligowski // 1949, nr spec., s. 360-366.

274. Stanisław Wiącek (1902-1939) / Władysław Krupa. – (Sylwetki). – II. // 1977, nr 3, s. 298-301.

WITTE TEODOR

275. Raport dyrektora głównego Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego Teodora Wittego o stanie szkolnictwa w Królestwie Polskim w 1865 roku / Karol Poznański. – (Materiały) // 2011, nr 3-4, s. 109-158.
276. Raport dyrektora głównego Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego Teodora Wittego o stanie szkolnictwa w Królestwie Polskim w 1865 roku – cz. II / Karol Poznański. – (Materiały) // 2012, nr 1-2, s. 171-208.
277. Raport z r. 1867 Teodora Wittego do cesarza Aleksandra II / Janina Ender. – (Materiały) // 1971, nr 1, s. 87-101.

WŁODARSKI JÓZEF

278. Józef Włodarski (1887-1955) / Stanisław Dobrowolski. – (Sylwetki). – II. // 1965, nr 3, s. 446-452.

WŁODKOWIC PAWEŁ

279. *Rec. Wesołowska Eugenia Anna: Paweł Włodkowic – współczesne znaczenie poglądów i dokonań, Toruń 1997, Wydawnictwo Adam Marszałek, ss. 232 – 4 nlb.* – (Noty) // 1999, nr 3-4, s. 292.

WNUK LUDWIK zob. WASĄŻNIK FRANCISZEK, poz. 261.

WOJEŃSKI TEOFIL

280. Dr Teofil Wojeński nie żyje / Redakcja // 1963, nr 4, s. 374.
281. Działalność oświatowa Teofila Wojeńskiego / Oktawia Opólska-Danecka. – II. // 1964, nr 2, s. 146-157.
282. O Teofilu Wojeńskim / Wacław Wojtyński. – (Sylwetki). – Bibliogr. // 1993, nr 1-2, s. 37-44.
283. Teofil Wojeński (1890-1963) / Janusz Przymanowski. – (Sylwetki) // 1965, nr 3, s. 465-468.

WOJNAROWSKI BOLESŁAW

284. Bolesław Wojnarowski (1882-1950) / Karol Klimek. – (Sylwetki). – II. // 1969, nr 4, s. 477-482.

WOŁOZYN STEFAN

285. Pamięci Profesora Stefana Wołoszyna / Zofia Żukowska. – (Sylwetki) // 2005, nr 1-2, s. 167-172.

WOŁOWSKA ZOFIA

- 286.** *Rec. Szkoły Zofii Wołowskiej 1906-1944. Zarys historyczny. Wspomnienia nauczycielek i wychowanek, praca zbiorowa pod red. Maryli Topczewskiej-Metelskiej, Warszawa 1990, Koło Wychowanek Szkół im. Zofii Wołowskiej, ss. 392 + 86 nlb., nakład 300 egz. / [napisał Wiesław Theiss]. – (Noty) // 1991, nr 3-4, s. 262.*

WORONIECKI JACEK

- 287.** *Tradycja a wychowanie w koncepcji o. Jacka Woronieckiego / Katarzyna Kalinowska. – (Artykuły i Rozprawy) // 1999, nr 3-4, s. 277-284.*

WOŹNICKA JADWIGA

- 288.** *Jadwiga Woźnicka (1907-1985) / Ryszard Wroczyński. – (Sylwetki). – II. // 1987, nr 2, s. 179-185.*

WOŹNICÓWNA IRENA zob. WASĄŻNIK FRANCISZEK, poz. 261.

WROCZYŃSKI RYSZARD

- 289.** *23 sierpnia 1987 r. zmarł Prof. dr hab. Ryszard Wroczyński. – II. // 1987, nr 1, s. 3.*
- 290.** *Poglądy pedagogiczne Ryszarda Wroczyńskiego / Tadeusz W. Nowacki. – Bibliogr. // 1988, nr 3, s. 279-297.*
- 291.** *Ryszard Wroczyński 1909-1987 / Wiesław Theiss. – II. // 1988, nr 3, s. 263-277.*
- 292.** *Wybór publikacji prof. dra hab. Ryszarda Wroczyńskiego / oprac. Barbara Passini // 1988, nr 3, s. 299-308.  
zob. też HULEWICZ JAN (cz. 1).*

WRÓBEL TADEUSZ

- 293.** *Tadeusz Wróbel (1910-1987) życie, działalność pedagogiczna, społeczna i dorobek naukowy / Joanna Karczewska, Stanisław Majewski. – (Sylwetki). – Bibliogr. // 2001, nr 1-2, s. 101-112.*

WRÓBLEWSKA TERESA

- 294.** *Teresa Wróblewska (1936-2009) / Witold Chmielewski. – (Sylwetki). – II. // 2011, nr 1-2, s. 141-144.*

WUTTKE GUSTAW

- 295.** *Gustaw Wuttke (1887-1975) / Jadwiga Michalczyk. – (Sylwetki). – II. – Bibliogr. // 1980, nr 2, s. 208-218.*

WYCECH CZESŁAW

- 296.** *Czesław Wycech jako działacz związkowy i oświatowy / Tomasz Szczechura. – (Artykuły i Rozprawy) // 1978, nr 4, s. 485-504.*

297. W dniu 26 maja 1977 roku zmarł Czesław Wycech. – Il. // 1977, nr 3, [1] k. tabl.
298. Z działalności Tajnej Organizacji Nauczycielskiej : wspomnienia i przy czynki do historii tajnej oświaty / Czesław Wycech // 1961, nr 3, s. 279-318.
299. Rec. *Poglądy Czesława Wycecha na oświatę. Komentarze i wybór Stefan Pastuszka, Warszawa, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 1983, ss. 280* / napisał Tadeusz Nowacki. – (Recenzje) // 1985, nr 2, s. 329-332.

## WYSIECKI LEON

300. Leon Wysiecki (1899-1980) / Jerzy Oleksiński. – (Sylwetki). – Il. // 1983, nr 1, s. 81-88.
301. Wspomnienia nauczyciela polskiej szkoły prywatnej w Ugoszczy na Kaszubach / Leon Wysiecki. – (Materiały) // 1983, nr 1, s. 102-106.

## WYSZYŃSKI STEFAN

302. Rec. *Parzyšek Magdalena: Rodzina w nauczaniu kardynała Stefana Wyszyńskiego. Aspekt pedagogiczny, Lublin 2012, s. 238* / napisał Edward Walewander. – (Recenzje) // 2013, nr 1-2, s. 204-206.

## ZABOROWSKA MARIA

303. Kartka z dziejów żeńskich szkół zawodowych / Jadwiga Bartosik. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. – Zawiera omówienie działalności Marii Zaborowskiej i noty biograficzne nauczycielek z nią współpracujących // 1975, nr 1, s. 237-262.

## ZALESKI JULIUSZ

304. Juliusz Zaleski (1889-1941) / Juliusz Balicki // 1949, nr spec., s. 367-373.

## ZALESKI STEFAN

305. Stefan Zaleski (1859-1916) / Eugenia Podgórska. – (Sylwetki). – Bibliogr. // 1965, nr 3, s. 430-437.
306. Stefan Zaleski (Światłomir) (1859-1916) / Eugeniusz Müller // 1947, nr 2, s. 146-158.

## ZAMOYSCY

307. Rec. *Szyszka Bogdan: Mecenat oświatowy Zamoyskich 1784-1939, Zamość 2009, s. 236* / napisał Jerzy Doroszewski. – (Recenzje) // 2009, nr 3-4, s. 183-185.

## ZAMOYSKI JAN

308. Rec. *Grzybowski Stanisław: Jan Zamoyski, Warszawa 1994, Państwowy Instytut Wydawniczy, ss. 300* / napisał Zbigniew Szczerbik. – (Noty) // 1994, nr 3-4, s. 251-252.

ZAMOYSKI STANISŁAW

- 309.** Mecenat oświatowy Stanisława Kostki Zamoyskiego / Anna Szyszka, Bogdan Szyszka. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. // 2010, nr 3-4, s. 18-30.
- 310.** Pierwsza polska szkoła rolnicza dla chłopów : (szkoły „parobcze” Stanisława Zamoyskiego w dobrach Maciejowice w latach 1812-1838) / Julian Bartyś. – (Artykuły i Rozprawy) // 1969, nr 1, s. 7-21.

ZANOWA JADWIGA

- 311.** Dodatkowe uwagi o wspomnieniach dr Jadwigi Zanowej / Bronisław Ługowski. – (Listy i Polemiki) // 1963, nr 4, s. 459-460.
- 312.** Rec. *Zanowa Jadwiga: W służbie oświaty (pamiętnik z lat 1900-1946), Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław 1961 r.* / napisał Teofil Wojeński. – (Recenzje) // 1962, nr 3, s. 526-527.

ZARAŃSKI STANISŁAW

- 313.** Rec. *Kliś Andrzej: Myśl pedagogiczna Stanisława Zarańskiego, Kraków 1986 Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, ss. 174, nakład 200 egz.* / [napisał Wiesław Theiss]. – (Noty) // 1988, nr 3, s. 381.

ZARĘBSKI IGNACY

- 314.** Ignacy Zarębski (1905-1974) / Czesław Majorek. – (Sylwetki). – Il. – Bibliogr. // 1975, nr 2, s. 263-268.

ZARZECKI LUCJAN

- 315.** Lucjan Zarzecki (1873-1925) / Franciszek Filipowicz. – (Sylwetki). – Il. // 1973, nr 2, s. 237-254.
- 316.** Rec. *Filipowicz Franciszek: Myśl pedagogiczna Lucjana Zarzeckiego 1873-1925, Wrocław 1974 Ossolineum, ss. 203 + 1 nlb.* / napisał Feliks W. Araszkiwicz. – (Recenzje) // 1975, nr 4, s. 617-620.

ZAWADZKI ALEKSANDER

- 317.** Aleksander Zawadzki : 1899-1964 : [fragmenty przemówienia żałobnego] / W. Gomułka // 1964, nr 3, po s. 278.

ZGODZIŃSKA URSZULA

- 318.** Rec. *Urszula Zgodzińska (1942-2011). Pedagog z powołania, red. A. Rutkowska, Lublin 2014, s. 81* / napisała Paulina Depczyńska. – (Recenzje) // 2015, nr 1-2, s. 208-209.

ZIARNO KAROL

- 319.** Karol Ziarno (1900-1944) / Ignacy Jakubiec // 1949, nr spec., s. 373-375.

## ZIELEŃCZYK ADAM

**320.** Adam Zieleniczny (1880-1943) / Sergiusz Hessen // 1949, nr spec., s. 375-379.

## ZIELIŃSKI ZYGMUNT

**321.** Rec. *Ks. Zygmunt Zieliński: Powroty minionego czasu zagrzeżdzone w pamięci, Warszawa 2020, s. 872* / Edward Walewander. – (Recenzje). – Bibliogr. // 2021, nr 1-2, s. 122-125.

## ZIEMNOWICZ MIECZYSLAW

**322.** Zarys poglądów edukacyjnych Mieczysława Ziemnowicza (w kręgu myśli wychowawczej dla idei państwa i wartości narodowych) / Kazimierz Szmyd. – (Sylwetki) // 2000, nr 3-4, s. 127-131.

## ZIENTARA-MALEWSKA MARIA

**323.** Rec. *Zientara-Malewska Maria: Wspomnienia nauczycielki spod znaku Rodła. Opracował i wstępem poprzedził Bolesław Grześ, Warszawa 1985, ss. 173* / napisał Henryk Chałupczak. – (Recenzje) // 1986, nr 4, s. 560-562.

## ZIMMER BOLESŁAW

**324.** Bolesław Zimmer – lubelski pedagog, działacz harcerski i oświatowy / Józef Marczuk. – (Sylwetki). – Bibliogr. // 2015, nr 1-2, s. 185-197. – DOI: 10.17460/2015.1\_2.13.

## ŻAGAN ARTUR

**325.** Artur Żagan (1901-1945) / Kazimierz Popiołek // 1949, nr spec., s. 380.

## ŻEROMSKI STEFAN

**326.** Z dziejów szkolnej recepcji Stefana Żeromskiego (1892-1939) / Władysław Słodkowski. – (Artykuły i Rozprawy) // 1980, nr 2, s. 155-176.

## ŻŁOBICKI WŁADYSŁAW

**327.** Władysław Żłobicki (1880-1942) / Kazimierz Konarski // 1949, nr spec., s. 381-390.

## ŻMUDA-TRZEBIATOWSKI KLEMENS

**328.** Klemens Żmuda Trzebiatowski : 1913-1984 / Kazimierz Kubik. – (Sylwetki). – Il. // 1985, nr 1, s. 57-62, [1] k. tabl.

## ŻONGOŁŁOWICZ BRONISŁAW

**329.** Rec. *Żongolłowicz Bronisław: Dzienniki 1930-1936, opracowała Dorota Zamojska, Bibliotheca Europea Orientalis, Fontes, t. XXII, Wyd. Retro-Art. s.c., Warszawa 2004, ss. 776* / napisał Stanisław Mauersberg. – (Recenzje) // 2006, nr 3-4, s. 275-279.

ŻULIŃSKI ROMAN

- 330.** Roman Żuliński (1834-1864) / Janina Ender. – (Sylwetki). – Il. // 1964, nr 4, s. 439-452.

PORTRET ZBIOROWY

- 331.** 95. rocznica powstania Krajowego Związku Nauczycielstwa Ludowego w Galicji / Marian Dąbrowa. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. – Zawiera noty biograficzne działaczy // 2000, nr 3-4, s. 5-16.
- 332.** Alma Mater Gnesnensis : z cyklu „Szkoły Jubilatki” / Stanisław Gawrych. – (Kronika). – Il. – Bibliogr. – Aneks zawiera noty biograficzne nauczycieli // 1977, nr 2, s. 209-222.
- 333.** Historyczne inspiracje współczesności : zapomniani badacze historyczni myśli pedagogicznej w Polsce 1900-1939 / Sławomir Sztobryn. – (Artykuły i Rozprawy) // 1999, nr 3-4, s. 223-246.
- 334.** Kartka z dziejów Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego (1975-2010) / Romuald Grzybowski. – (Materiały). – Zawiera spisy i noty biograficzne pracowników naukowo-dydaktycznych // 2010, nr 3-4, s. 170-198.
- 335.** Kursy Akademickie w Częstochowie w 1944/45 r. / Kierownictwo Kursów Akademickich w Częstochowie. – Rozdziały: Sprawozdanie ogólne / Roman Pollak ; Sprawozdania wydziałów: Wydział Prawa / Kamil Stefko ; Wydział Lekarski / Zdzisław Stolzmann ; Wydział Humanistyczny / Bogdan Nawroczyński ; Sekcja polonistyczna / Z. Szweykowski ; Sekcja historyczna / Janusz Woliński ; Sekcja pedagogiczna / B. Nawroczyński ; Wydział Przyrodniczy / O. Achmatowicz ; Wydział Farmaceutyczny / O. Achmatowicz ; Wydział Mechaniczno-Elektryczny i Chemiczny / Tadeusz Woyno ; Wydział Architektury / Zygmunt Kamiński ; Wydział Rolniczy / O. Achmatowicz ; Oddział Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie przy Kursach Akademickich w Częstochowie / Jerzy Loth. – Zawiera spisy i wspomnienia personalne // 1947, nr 1, s. 124-145.
- 336.** Lista polskich nauczycieli z ziem południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej, ofiar represji niemieckich w latach 1941-1944 / Agnieszka Grędzik-Radziak. – (Materiały). – Il. – Bibliogr. – Zawiera noty biograficzne // 2008, nr 1-2, s. 83-119.
- 337.** Lista polskich nauczycieli z ziem południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej, ofiar represji niemieckich w latach 1941-1944, cz. II a / Agnieszka Grędzik-Radziak. – (Materiały). – Il. – Zawiera noty biograficzne // 2009, nr 3-4, s. 119-162.

338. Lista polskich nauczycieli z ziem południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej, ofiar represji niemieckich w latach 1941-1944, cz. II b / Agnieszka Grędzik-Radziak. – (Materiały). – Il. – Zawiera noty biograficzne // 2010, nr 1-2, s. 164-207.
339. Lista polskich nauczycieli z ziem północno-wschodnich II Rzeczypospolitej, ofiar represji niemieckich w latach 1941-1944 / Agnieszka Grędzik-Radziak. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne // 2008, nr 3-4, s. 177-187.
340. Lista polskich nauczycieli z ziem północno-wschodnich II Rzeczypospolitej, ofiar represji niemieckich w latach 1941-1944, cz. II a / Agnieszka Grędzik-Radziak. – Il. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne // 2013, nr 1-2, s. 129-193.
341. Lista strat nauczycielstwa polskiego w czechosłowackiej części Śląska Cieszyńskiego w okresie drugiej wojny światowej / Józef Macura. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne // 1974, nr 4, s. 547-573.
342. Młodzież o okupacji / Jan Hulewicz. – (Recenzje). – Zawiera rec. książki: Wspomnienia młodzieży wielkopolskiej z lat okupacji niemieckiej 1939-1945 / oprac. Zdzisław Grot i Wincenty Ostrowski, Poznań 1946 // 1947, nr 1, s. 184-187.
343. Nauczyciele i naukowcy – oficerowie polscy, więźniowie obozów w Koziełsku, Ostaszkowie i Starobielsku / Marian Walczak. – (Materiały). – Bibliogr. – Zawiera noty biograficzne internowanych // 1991, nr 3-4, s. 216-246.
344. Nauczyciele represjonowani na Wschodzie 1939-1945 : zarys problematyki / Bolesław Grześ. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne nauczycieli // 1994, nr 3-4, s. 225-240.
345. Nauczyciele Tczewa i powiatu tczewskiego w latach okupacji hitlerowskiej 1939-1945 : (działalność i martyrologia) / Narcyz Kozłowski. – (Materiały). – Bibliogr. – Zawiera spisy i noty biograficzne nauczycieli // 1977, nr 2, s. 193-208.
346. Nauczyciele w seminariach nauczycielskich w Polsce w latach 1918-1937 / Jerzy Doroszewski. – (Artykuły i Rozprawy). – Zawiera noty biograficzne nauczycieli // 2002, nr 3-4, s. 27-41.
347. Nauczyciele z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej – pionierami oświaty na Śląsku Opolskim / Jerzy Duda. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. – Zawiera noty biograficzne // 2006, nr 3-4, s. 127-135.
348. Niektóre problemy dotyczące działalności Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji / Aneta Niewęgłowska. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne działaczy // 1998, nr 1-2, s. 37-55.

- 349.** Niektóre problemy tajnego nauczania na Białostocczyźnie w latach okupacji hitlerowskiej 1941-1944 / Franciszek Januszek. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne nauczycieli // 1976, nr 1, s. 65-87.
- 350.** Nysanie na Uniwersytecie Jagiellońskim w XV i na początku XVI wieku / Kazimierz Strzałkowski. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne studentów // 1970, nr 2, s. 247-257.
- 351.** O matematykach pracujących w Instytucie Pedagogicznym w Białymstoku w latach 1939-1941 / Walerian Piotrowski. – (Listy i Polemiki) // 1984, nr 2, s. 246-247.
- 352.** Pamięci zamordowanych nauczycieli w powiecie jędrzejowskim / Józef Żoła. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne // 1971, nr 3, s. 465-469.
- 353.** Państwowe Seminarium Nauczycielskie Męskie im. Henryka Sienkiewicza w Tarnopolu w latach 1871-1936 / Jerzy Duda. – (Materiały). – Zawiera spis i noty biograficzne absolwentów // 2003, nr 3-4, s. 199-215.
- 354.** Pierwsi studenci z ziem polskich na Uniwersytecie w Grazu w latach 1586-1630 / Stanisław Szymański. – (Artykuły i Rozprawy). – Zawiera spis i noty biograficzne studentów // 1979, nr 4, s. 499-525.
- 355.** Poczet zasłużonych dla nauki polskiej w latach 1939-1945 / Marian Walczak. – (Materiały) // 2008, nr 1-2, s. 69-81.
- 356.** Polscy nauczyciele z byłych ziem wschodnich II Rzeczypospolitej, ofiary terroru sowieckiego w latach 1944-1949 – deportowani, więzieni, zamordowani / Agnieszka Grędzik-Radziak. – (Materiały). – II. – Bibliogr. – Zawiera 116 not biograficznych // 2007, nr 1-2, s. 149-185.
- 357.** Polscy nauczyciele z ziem południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej – ofiary zbrodni sowieckich w latach 1939-1941 : deportowani, więzieni, zamordowani (część I) / Agnieszka Grędzik-Radziak. – (Materiały). – II. – Bibliogr. – Zawiera noty biograficzne // 2005, nr 3-4, s. 217-266.
- 358.** Polscy nauczyciele z ziem południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej – ofiary zbrodni sowieckich w latach 1939-1941 (deportowani, więzieni, zamordowani). Część II / Agnieszka Grędzik-Radziak. – (Materiały). – II. – Zawiera noty biograficzne // 2006, nr 3-4, s. 189-254.
- 359.** Polscy nauczyciele z ziem północno-wschodnich II Rzeczypospolitej – ofiary zbrodni sowieckich w latach 1939-1941, deportowani, więzieni, zamordowani, rozstrzelani / Agnieszka Grędzik. – (Materiały). – II. – Bibliogr. – Zawiera noty biograficzne // 2004, nr 3-4, s. 169-209.
- 360.** Praca oświatowa w kraju podczas wojny / Czesław Wycech. – II. – Zawiera wspomnienia personalne oraz fotografie urzędników i działaczy // 1947, nr 1, s. 5-103.

361. Rola nauczycieli szkół średnich w budowaniu patriotyzmu młodzieży polskiej w XIX wieku / Adam Massalski. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. – Aneks zawiera noty biograficzne // 2013, nr 3-4, s. 5-24.
362. Rządy komisaryczne w Z. N. P. / Stanisław Brzozowski. – II. – W tekście informacje i fotografia urzędników i działaczy // 1947, nr 2, s. 81-105.
363. Scholarze polscy na akademiach węgierskich w XVII-XIX w. / Jan Reychman // 1966, nr 4, s. 423-432.
364. Skład osobowy kierownictw tajnej oświaty w czasie okupacji hitlerowskiej 1939-1945 / [wstęp i red. Tomasz Szczechura]. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne // 1975, nr 4, s. 549-589.
365. Straty nauczycielstwa tomaszowskiego w okresie II wojny światowej (1939-1945) / Jerzy Wojniłowicz. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne // 1980, nr 2, s. 229-236.
366. Straty szkolnictwa i oświaty polskiej na Warmii, Mazurach i Powiślu w latach 1939-1946 / Tadeusz Oracki. – (Materiały). – Bibliogr. – Zawiera noty biograficzne nauczycieli // 1961, nr 3, s. 352-370.
367. Straty szkolnictwa i oświaty polskiej na Warmii, Mazurach i Powiślu w latach 1939-1946 (uzupełnienie) / Tadeusz Oracki. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne działaczy // 1962, nr 2, s. 301-306.
368. Sylwetki nauczycieli i działaczy oświatowych Ziemi Gdańskiej, poległych, zamordowanych przez hitlerowców i zaginionych w latach II wojny światowej 1939-1945 / Narcyz Kozłowski. – (Materiały) // 1976, nr 4, s. 533-567.
369. Sylwetki nauczycieli spod znaku „Rodła” : (z obszaru dzielnicy V Związku Polaków w Niemczech w Złotowie) / Jerzy Oleksiński. – (Sylwetki). – II. – Zawiera spis i noty biograficzne // 1979, nr 3, s. 377-409.
370. Szkolnictwo polskie w latach 1939-1945 na terenach powiatu częstochowskiego, przyłączonych do Rzeszy / Zbigniew Grzędzielski. – (Materiały). – Zawiera spis uczniów i noty biograficzne nauczycieli // 1977, nr 3, s. 330-340.
371. Szkolnictwo zawodowe w Częstochowie w latach 1939-1944 / Zbigniew Grzędzielski. – (Materiały). – Zawiera m.in. spis i noty biograficzne nauczycieli // 1973, nr 2, s. 267-274.
372. Tajne nauczanie w czasie okupacji hitlerowskiej w latach 1939-1945 na terenie powiatu włoszczowskiego / Bolesław Król. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne nauczycieli // 1971, nr 3, s. 445-454.
373. Tajne nauczanie w Wilnie w latach 1941-1944 / Ananiasz Rojecki. – (Materiały). – Zawiera spisy i noty biograficzne nauczycieli i uczniów // 1987, nr 4, s. 467-485.

374. Towarzystwo Tomasza Zana w Wągrowcu / Marian Paluszkiwicz. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne prezesów // 1979, nr 1, s. 67-76.
375. Udział nauczycieli w pracach Mazowieckiego Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici” / Teodor Kaczyński. – (Materiały). – Zawiera noty biograficzne nauczycieli // 1989, nr 1, s. 83-98.
376. Uniwersytet Jagielloński w czasie wojny / Stanisław Szczotka. – (Recenzje). – Zawiera rec. książek: Wspomnienia z pobytu profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego w niemieckim obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen / Jan Gwiazdomorski, Kraków 1945 ; W niewoli u N.S.D.A.P. Zestawienie biograficzne w okresie od 1. IX. 1939 – 18. I. 1945 / Kazimierz Stołyhwo, Kraków 1946 ; Uniwersytet za kolczastym drutem (Sachsenhausen – Dachau) / Stanisław Urbańczyk, Kraków 1946 ; Wspomnienia z pobytu w Dachau. Organizacja pracy „naukowej” w obozie / Stanisław Skowron, Kraków 1945 // 1947, nr 1, s. 178-180.
377. Wspomnienia o dobrej szkole – Liceum Pedagogicznym w Bydgoszczy / Jan Jakóbowski. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spisy i noty biograficzne nauczycieli // 2006, nr 1-2, s. 105-116.
378. Z działalności tajnego Gimnazjum i Liceum im. Hugona Kołłątaja w Pińczowie w czasie okupacji niemieckiej w latach 1939-1945 / Maksymilian Opara. – (Materiały). – Zawiera wspomnienia uczniów i nauczyciela // 1971, nr 3, s. 418-426.
379. Z dziejów polskiej prasy dziecięcej w latach 1824-1939 : spojrzenie na redaktorów / Stanisław Grabowski. – (Materiały) // 1986, nr 4, s. 470-495.
380. Z dziejów tajnej działalności oświatowo-kulturalnej (Departament Oświaty i Kultury) / Czesław Wycech. – W części „Organizacja, ogniwa terenowe i skład osobowy Departamentu” zamieszczono krótkie noty biograficzne działaczy // 1962, nr 3, s. 343-368.
381. Z dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1939-1945 / Jan Hulewicz. – (Recenzje). – Zawiera rec.: Wspomnienia z Sachsenhausen. Dzieje uwięzienia profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego 6 XI 1939 – 9 II 1940 / Jan Gwiazdomorski, Kraków 1964 ; Alma Mater w podziemiu. Kartki z dziejów tajnego nauczania w Uniwersytecie Jagiellońskim 1941-1945. Praca zbiorowa / zred. Maria i Alfred Zarębowie, Kraków 1964 // 1964, nr 4, s. 507-512.
382. Z dziejów walki o polskie szkolnictwo na Górnym Śląsku w czasach plebiscytowych / Józef Madeja. – Il. – Zawiera noty biograficzne nauczycieli // 1960, nr 2, s. 17-32, 134-135, 137-138.

383. Zarys dziejów Oddziału Powiatowego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Cieszyńsku / Edward Pasek. – (Materiały). – Il. – Zawiera noty biograficzne działaczy // 1970, nr 2, s. 297-316.
384. Związek Nauczycielstwa Polskiego w czasie okupacji niemieckiej : 1939-1945 / Czesław Wycech. – Il. – W tekście informacje personalne, fotografia działaczy i spis osobowy w okręgach // 1947, nr 2, s. 106-145.
385. Rec. *20 lat Polski Ludowej we wspomnieniach nauczycieli. Wyboru dokonał Tadeusz Wójcik, okładkę projektował Tadeusz Gonciarek, Warszawa 1968, Nasza Księgarnia* / napisał Stanisław Brzozowski. – (Recenzje) // 1969, nr 3, s. 391-392.
386. Rec. *Belgia we wspomnieniach pracowników KUL po drugiej wojnie światowej, red. ks. E. Walewander, Lublin 2011, s. 233, fotografie* / napisał Jerzy Doroszewski. – (Recenzje) // 2012, nr 1-2, s. 224-225.
387. Rec. *D. Wojciechowski: „Dynastia” Kurzelowitów w dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Wyd. Jedność, Kielce 2001, ss. 237, il. 33* / napisał Piotr Kardys. – (Recenzje) // 2004, nr 1-2, s. 133-136.
388. Rec. *Gerber Rafał: Studenci Uniwersytetu Warszawskiego 1808-1831. Słownik Biograficzny, Warszawa 1977 wyd. Ossolineum, ss. LXXII, 505. PAN, Wyd. I Nauk Społecznych* / napisał Henryk Sadaj. – (Recenzje) // 1979, nr 2, s. 301-303.
389. Rec. *Grzebień Ludwik, Topij-Stempińska Beata: Konwikt szlachecki w Tarnopolu 1856-1886. Słownik wychowanków, Kraków 2016, s. 349* / napisał Jerzy Kochanowicz. – (Recenzje) // 2016, nr 3-4, s. 262-265.
390. Rec. *Jaroszuk Teresa: Świat w szkole. Twórczość wspomnieniowa nauczycieli Polski Odrodzonej (1918-1939), Olsztyn 2005, ss. 178; Żywa szkoła. O nowy model wychowania w międzywojennej Polsce, Olsztyn 2006, ss. 167* / napisała Agnieszka Szarkowska. – (Recenzje) // 2007, nr 1-2, s. 229-235.
391. Rec. *Kędryna Szymon, Szafer Andrzej: Nauczyciele śląscy polegli i zamordowani w latach hitlerowskiej okupacji. Księga pamiątkowa, Katowice 1971, ss. 121, Śląski Instytut Naukowy – Zarząd Okręgu ZNP w Katowicach* / napisał Kazimierz Wygaś. – (Recenzje) // 1973, nr 3, s. 455-457.
392. Rec. *Krzykała Stanisław: Studenci Instytutu Rolniczo-Leśnego w Puławach w walce z caratem (1869-1914), Wydawnictwo Lubelskie, Lublin 1962, ss. 193* / napisała Helena Brodowska. – (Recenzje) // 1965, nr 1, s. 111-114.
393. Rec. *Massalski Adam: Słownik biograficzny. Nauczyciele szkół średnich rządowych męskich w Królestwie Polskim 1833-1862, Warszawa, Oficyna Wydawnicza Rytm, 2009, s. 560* / napisała Ewa Kula. – (Recenzje) // 2009, nr 3-4, s. 194-197.

394. Rec. *Na rogu Brackiej i Konopackiej. Wspomnienia młodzieży szkół warszawskich z lat 1939-1944. Wybór i opracowanie Janina Kaźmierska, Warszawa 1983, ss. 241* / napisała Wanda Wyrobkova-Pawłowska. – (Recenzje) // 1984, nr 4, s. 497-498.
395. Rec. *Nauczycieli portret własny, wybór i opracowanie Henryk Jadam, wstęp Bronisław Gołębiowski, Rzeszów 1986 KAW, ss. 327 + 1 nlb.* / napisała Zofia Sokół. – (Recenzje) // 1988, nr 2, s. 244-248.
396. Rec. *Pożegnanie ze szkołą. Spojrzenie wstecz nauczyciela emeryta, wyb. i oprac. W. Chmielewski, S. Mauersberg, M. Walczak, Piotrków Trybunalski 2012, s. 326* / napisała Władysława Szulakiewicz. – (Recenzje) // 2013, nr 1-2, s. 194-201.
397. Rec. *Prawda i pamięć. Wspomnienia, oprac. E. Orzechowska, Lublin 2016, s. 292* / napisał Edward Walewander. – (Recenzje) // 2016, nr 3-4, s. 242-244.
398. Rec. *Słownik biograficzny polskiej historii wychowania, red. A. Meissner, W. Szulakiewicz, Toruń 2008, s. 921* / napisał Jerzy Doroszewski. – (Recenzje). – Recenzowane dzieło zawiera 320 opracowań biograficznych // 2010, nr 3-4, s. 223-225.
399. Rec. *Szkoły polskie na Warmii 1929-1939. Przegląd wspomnień. Opracował Roman Marchwiński, Olsztyn 1970, ss. 206, nlb. 1 mapa, („Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Metodycznych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie”, nr 32)* / napisał Tadeusz Oracki. – (Recenzje) // 1971, nr 4, s. 642-644.
400. Rec. *Szulakiewicz Władysława: O uczących i uczonych. Szkice z pedeutologii historycznej, Toruń 2014, s. 274* / napisał Witold Chmielewski. – (Recenzje) // 2016, nr 3-4, s. 238-241.
401. Rec. *Szulakiewicz Władysława: O uczących i uczonych. Szkice z pedeutologii historycznej, Toruń 2014, s. 274* / napisała Joanna Król. – (Recenzje) // 2016, nr 1-2, s. 210-213.
402. Rec. *Trudne dni – Dolny Śląsk 1945 r. we wspomnieniach pionierów. Tom III, Towarzystwo Miłośników Wrocławia, Wrocław 1962, ss. 510* / napisała Janina Ender. – (Recenzje) // 1966, nr 1, s. 123-124.
403. Rec. *Trudne dni (Wrocław 1945 we wspomnieniach pionierów), Towarzystwo Miłośników Wrocławia, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Tom 1, Wrocław 1960, ss. 510. Tom 2, Wrocław 1961, ss. 350* / napisała Janina Ender. – (Recenzje) // 1963, nr 3, s. 355-358.

404. Rec. *Twierdza przy Czerniakowskiej. Książka wspomnień o Prywatnym Gimnazjum i Liceum Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Na podstawie zbiorów archiwalnych Szkoły, publikacji wydanych, relacji byłych wychowanek, zebrała i opracowała Teresa Sułowska-Bojarska, Warszawa 1994, ss. 324 / napisała Hanna Markiewicz. – (Noty) // 1996, nr 3-4, s. 275.*
405. Rec. *Walczak Marian: Ludzie nauki i nauczyciele polscy podczas II wojny światowej. Księga strat osobowych. Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, Warszawa 1995, ss. 822 / napisał Witold Chmielewski. – (Recenzje). – Recenzowana publikacja zawiera ponad 10 tysięcy not biograficznych // 2006, nr 3-4, s. 285-287.*
406. Rec. *Walczak Marian: Ludzie nauki i nauczyciele polscy podczas II wojny światowej. Księga strat osobowych, Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, Warszawa 1995, ss. 822 / napisał Witold Chmielewski. – (Recenzje) // 2007, nr 1-2, s. 237-239.*
407. Rec. *Wielkopole w tajnym nauczaniu 1939-1945. Wspomnienia nauczycieli, zebrali i opracowali: Wanda Dembska, Ludwik Gomolec i Tadeusz Zaworski. Klub byłych Nauczycieli Tajnej Nauki przy Zarządzie Okręgu ZNP w Poznaniu, Poznań 1994, ss. 299 / napisał Bolesław Grześ. – (Recenzje) // 1996, nr 1-2, s. 105-107.*
408. Rec. *Wielkopolska szkoła edukacji narodowej. Studia i wspomnienia z dziejów gimnazjum męskiego (obecnie I Liceum Ogólnokształcącego) w Ostrowie Wielkopolskim w 125-lecie jego założenia 1845-1970, Wrocław 1970 Zakład Narod. im. Ossolińskich, ss. 496 / napisał Kajetan Hądzelek. – (Recenzje) // 1971, nr 2, s. 295-299.*  
zob. też: ARUCHIT STANISŁAW (cz. 1); MILKOWSKI JAN (cz. 1); WANGRAT TADEUSZ, poz. 260; ZABOROWSKA MARIA, poz. 303.

#### SKŁAD OSOBOWY

409. *Biblioteki polskie na Warmii, Powiślu i Mazurach w latach 1933-1939 / Jan Wróblewski. – Część „Kadra” zawiera spis bibliotekarzy // 1962, nr 3, s. 381-414.*
410. *Dzieje Gimnazjum w Sanoku : (w stulecie istnienia szkoły) : z cyklu „Szkoły Jubilatki” / Józef Stachowicz. – (Kronika). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spis absolwentów // 1981, nr 3, s. 433-444.*
411. *Dzieje Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 111 w Warszawie / Antoni Jędraszko. – (Materiały). – Il. – Zawiera spis pracowników // 1972, nr 1, s. 101-115.*
412. *Gimnazjum i Liceum w Chełmnie : z cyklu „Szkoły Jubilatki” / Stefan Rafiński. – (Kronika). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spis wychowanków // 1979, nr 2, s. 282-295.*

413. Gimnazjum w Kolbuszowej w latach 1911-1939 / Jan Draus. – (Materiały). – Aneks zawiera spisy działaczy i nauczycieli // 1981, nr 2, s. 249-270.
414. Hekatomba nauczycieli bydgoskich / Ludwik Bandura. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1961, nr 3, s. 349-351.
415. Jawna i tajna oświata w okresie okupacji hitlerowskiej (1941-1944) na terenie byłego powiatu sokólskiego / Jarosław Czeropski. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1985, nr 2, s. 316-322.
416. Jawne i tajne nauczanie w okresie okupacji hitlerowskiej w powiecie opolsko-lubelskim / Józef Kalinowski. – (Materiały). – Zawiera m.in. spis nauczycieli // 1973, nr 2, s. 255-266.
417. Jubileusz 75-lecia Liceum Ziemi Kujawskiej we Włocławku : z cyklu „Szkoły Jubilatki” / Marian Pawlak. – (Kronika). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spis wychowanków // 1979, nr 1, s. 91-100.
418. Koło Matematyczno-Fizyczne w Warszawie 1905-1915 / Walerian Piotrowski. – (Artykuły i Rozprawy). – Zawiera spis członków // 1989, nr 1, s. 39-54.
419. Licea pedagogiczne w województwie olsztyńskim w latach 1945-1970 / Janina Sempioł. – (Materiały). – Zawiera spisy dyrektorów // 1980, nr 1, s. 76-84.
420. Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Jagiellończyka w Sieradzu / Jerzy Paszkowski. – (Kronika). – Il. – Zawiera spisy nauczycieli // 1976, nr 3, s. 435-451.
421. Materiały do tajnego nauczania w szkolnictwie średnim Piotrkowa Trybunalskiego / Ryszard Kotewicz. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1988, nr 2, s. 228-237.
422. Nauczycielski chór w Poznaniu / Jan Hellwig. – (Kronika). – Zawiera spis nauczycieli // 1967, nr 1, s. 232-234.
423. Nauka i nauczanie wśród żołnierzy polskich w Szwajcarii w latach 1940-1945 / Adam Vertulani. – (Materiały). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spis absolwentów // 1962, nr 1, s. 103-146.
424. Oblicze ideowe nauczycielskiego ruchu związkowego na Białostocczyźnie w pierwszych latach odbudowy kraju / Elwira Jolanta Kryńska. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spis członków Zarządu Okręgu ZNP // 2015, nr 3-4, s. 167-189. – DOI: 10.17460/2015.3\_4.10.
425. Obszary działalności patriotycznej i edukacyjnej Polek w Prusach Zachodnich w latach 1848-1920 / Paweł Śpica. – (Artykuły i Rozprawy). – Bibliogr. – Zawiera spis nauczycielek i działaczek oświatowych // 2019, nr 3-4, s. 22-45. – DOI: 10.17460/PHO\_2019.3\_4.02.

426. Państwowe Gimnazjum i Liceum im. Św. Jacka w Krakowie (1857-1950) : z cyklu „Szkoły Jubilatki” / Antoni Bielak. – (Kronika). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spisy wychowanków // 1980, nr 4, s. 566-579.
427. Państwowe Liceum Pedagogiczne w Biłgoraju (1953-1969) / Jan Kulniamin. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1980, nr 3, s. 400-412.
428. Pensjonat działający w Lublinie w latach 1859-1863 / Marzena Okrasa. – (Artykuły i Rozprawy). – Zawiera spisy uczniów // 2001, nr 3-4, s. 83-94.
429. Pilaszków : (kartki z dziejów walki o szkołę polską) / Karol Klimek. – W tekście spis oświatowców // 1947, nr 2, s. 59-80.
430. Polacy w Kijowskim Instytucie Politechnicznym w latach 1898-1918 / Janina i Witold Żółkiewscy. – (Materiały). – Bibliogr. – Zawiera spis absolwentów // 1991, nr 3-4, s. 193-215.
431. Polska kultura i oświata na Ziemi Bytowskiej w okresie dwudziestolecia międzywojennego / Władysława Knosąła. – (Materiały). – Aneks zawiera spis wysiedleńców // 1979, nr 3, s. 411-424.
432. Polskie szkolnictwo prywatne na Ziemi Złotowskiej w okresie dwudziestolecia międzywojennego / Leon Horst. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. – Aneks zawiera spis uczniów // 1979, nr 3, s. 352-376.
433. Pomorzanie na studiach we Wrocławiu w XIX wieku / Aleksander Kania. – (Materiały). – Aneks zawiera spis studentów // 1968, nr 2, s. 208-221.
434. Popisy uczniów wschowskiej szkoły katolickiej z lat 1787 i 1789 / Kamila Szymańska. – (Materiały). – Aneks zawiera spisy uczniów // 2003, nr 3-4, s. 175-185.
435. Powstanie i działalność II Studium Nauczycielskiego w Warszawie przy ul. Stawki 5 / Stanisław Kaczor. – (Materiały). – Część „Kadra pedagogiczna Studium” zawiera spis etatowych pracowników // 1970, nr 3, s. 461-472.
436. Praca nauczycieli powiatu opatowskiego w latach okupacji hitlerowskiej (1939-1945) / Tadeusz Bernat. – (Materiały). – Il. – Zawiera spis nauczycieli // 1971, nr 3, s. 427-440.
437. Szkolnictwo polskie w okresie okupacji hitlerowskiej na terenie miasta i powiatu gnieźnieńskiego / Henryk Nowakowski. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1977, nr 1, s. 69-76.
438. Szkoła polska w Stanisławowie w czasie II wojny światowej / Józef Zieliński. – (Materiały). – Zawiera spisy nauczycieli // 1961, nr 3, s. 371-380.
439. Tajne nauczanie polskie na ziemiach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej w czasie okupacji niemieckiej 1941-1944 / Agnieszka Grędzik. – (Materiały). – Il. – Aneks zawiera spisy nauczycieli // 2002, nr 3-4, s. 157-192.

440. Tajne nauczanie w byłych powiatach wołkowyskim i grodzieńskim w latach okupacji hitlerowskiej (1941-1944) / Maria Kolendo. – (Materiały). – Zawiera spisy nauczycieli // 1974, nr 3, s. 379-413.
441. Tajne nauczanie w powiecie pińczowskim w latach okupacji 1939-1945 / Stanisław Sobczyk. – (Materiały). – Il. – Zawiera spisy nauczycieli // 1971, nr 3, s. 400-417.
442. Tajne nauczanie w powiecie pułtuskim / Zygmunt Kilian. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1972, nr 2, s. 301-320.
443. Tajne szkolnictwo Kielc i powiatu kieleckiego w czasie okupacji hitlerowskiej 1939-1945 / Stanisław Majewski. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1978, nr 4, s. 514-531.
444. Udział nauczycieli powiatu morskiego w ruchu oporu i tajnym nauczaniu (1939-1945) / Walenty Aleksandrowicz. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1973, nr 3, s. 417-444.
445. Wprowadzenie i realizacja powszechnego obowiązkowego nauczania w Łodzi / Józef Zalewski. – (Materiały). – Bibliogr. – Aneks zawiera spisy organizatorów // 1960, nr 4, s. 81-116.
446. Współcześni twórcy historii wychowania : z badań nad historią wychowania jako dyscypliną naukową / Andrzej Meissner, Ryszard Ślęczka. – (Materiały). – Bibliogr. – Zawiera spisy pracowników naukowych // 2021, nr 1-2, s. 60-89. – DOI: 10.17460/PHO\_2021.1\_2.04.
447. Z dziejów szkolnictwa polskiego na Warmii i Mazurach 1919-1939 / Andrzej Gąsiorowski. – (Artykuły i Rozprawy). – Aneks zawiera spisy uczniów // 1981, nr 3, s. 320-345.
448. Z dziejów Zakładu Kształcenia Nauczycieli w Warszawie przy ul. Stawki 5 / Stanisław Kaczor. – (Materiały). – Zawiera spis nauczycieli // 1969, nr 3, s. 368-379.
449. Z dziejów Związku Nauczycielstwa Polskiego w powiecie wolsztyńskim w latach 1928-1968 / Julian Zwoliński. – (Materiały). – Il. – Zawiera spisy nauczycieli // 1968, nr 3, s. 357-379.
450. Zachowani w pamięci : wykaz zmarłych historyków wychowania od XVIII do XXI wieku / Andrzej Meissner, Ryszard Ślęczka. – (Materiały). – Bibliogr. – Zawiera spis osób w dwóch układach: topograficznym i alfabetycznym // 2020, nr 1-2, s. 205-236. – DOI: 10.17460/PHO\_2020.1\_2.12.
451. Zarys historii Technikum Włókienniczego w Bielsku-Białej : z cyklu „Szkoły Jubilatki” / Weronika Budziło. – (Kronika). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spis nauczycieli i oświatowców // 1976, nr 1, s. 89-104.

452. ZET – Wychowawca / Tadeusz Nowacki. – (Artykuły i Rozprawy). – Il. – Bibliogr. – Zawiera spis członków // 2004, nr 3-4, s. 21-40.
453. Związek Nauczycielstwa Polskiego na przestrzeni 40 lat w Królestwie i Polsce niepodległej / Karol Klimek. – W tekście spis członków // 1947, nr 2, s. 3-16.
454. Rec. *Władysława Szulakiewicz: Nauczyciele i ich edukacja. W kręgu idei lwowskiej pedeutologii, Toruń 2017, s. 337* / Dorota Grabowska-Pieńkosz. – (Recenzje) // 2018, nr 1-2, s. 270-275.
455. Rec. *Władysława Szulakiewicz: Nauczyciele i ich edukacja. W kręgu idei lwowskiej pedeutologii, Toruń 2017, s. 337* / Hanna Markiewiczowa. – (Recenzje) // 2018, nr 1-2, s. 266-269.  
zob. też: KASPEROWICZOWA HELENA (cz. 1); NOWIKOW SIERGIEJ, poz. 23; PIECZKOWSKI STANISŁAW, poz. 68; PORTRET ZBIOROWY, poz. 335, 345, 353-354, 369-371, 373, 376, 384.

## Indeks osobowy

Numer pozycji odsyłający do biografii i wspomnień oznaczono pogrubioną czcionką. Autorstwo publikacji recenzowanych wyróżniono podając numer pozycji w nawiasie kwadratowym.

Achmatowicz Osman 335

Adrianek Mieczysława Wełna zob. Wełna-Adrianek Mieczysława

Aleksander II, car Rosji 277

Aleksandrowicz Walenty 444

Ambroziewicz Wiktor 104-106, [108]

Araszkiewicz Feliks W. 94, 316

Augustynek Kazimierz 163

**Badura** Jan 112, 115

Balicki Juliusz 304

Banackowski Piotr 52-53

Bandura Ludwik 414

Bartnicka Kalina [232]

Bartos Marian 189

Bartosik Jadwiga 303

Bartyś Julian 310

Barycz Henryk 246

Bednorz Zbyszko 12

Bernat Tadeusz 436

Bethge Danuta 195

Białokur Marek 4

Biedrawina Emilia Sukertowa zob. Sukertowa-Biedrawina Emilia

Bielak Antoni 426

Bielak Franciszek 97, 242

Bielski Stanisław 191

Bojarska Teresa Sułowska zob. Sułowska-Bojarska Teresa

Borecki Tomasz 198

Bornstein Benedykt 145

Bożyk Izabela 34, [35]

Brodowska Helena 392

Brzeziński Stefan Julian 146

Brzozowski Stanisław 64, 85, 95, 271-272, 362, 385

Budziło Weronika 451

Budzyński Stanisław 261  
Bukowski Andrzej 56  
Chałupczak Henryk 323  
Chamcówna Mirosława 246  
Chmielewski Witold 37, 131, [155-156], 256, 258-259, 294, [396], 400, 405-406  
Chojnowska Elżbieta 103  
Chylińska Helena 184  
Cieśla Hanna [91]  
Cwer Andrzej 200  
Czczot Zofia Ostoja zob. Ostoja-Czczot Zofia  
Czernihowska Anna Kobylińska zob. Kobylińska-Czernihowska Anna  
Czeropski Jarosław 415  
**Danecka Oktawia Opólska** zob. Opólska-Danecka Oktawia  
Dąbrowa Marian 331  
Dembska Wanda [407]  
Demel Maciej 239  
Depczyńska Paulina 318  
Dobrowolski Stanisław 278  
Dobrska Anna Tomaszewicz zob. Tomaszewicz-Dobrska Anna  
Doroszewski Jerzy 46, 307, 346, 386, 398  
Dragan Marcin 78  
Draus Jan 413  
Drozd Alojzy 13  
Duda Jerzy 63, 347, 353  
Dybiec Julian 173, 248  
Dykiński Stanisław [172]  
Dzionek Dariusz 63  
Ender Janina 76, 277, 330, 402-403  
Falski Marian 125  
Ficek-Meroney Gertruda 193  
Filar Zbigniew [239]  
Filipowicz Franciszek 315, [316]  
**Gajdamowicz Halina** 178  
Galek Czesław 101, [103]  
Gałęcki Włodzimierz 203, 218  
Gańko Władysława 31  
Gawlik Stanisław 73, [74]  
Gawrych Stanisław 332

Gaździcki Jan 49  
Gąsiorowski Andrzej 447  
Gerber Rafał [388]  
Gębarowicz Mieczysław [96]  
Glensk Czesława Mykita zob. Mykita-Glensk Czesława  
Glensk Joachim 266  
Głowacki Albin 23  
Gnoiński Stanisław **261**  
Gołębiowski Bronisław [395]  
Gomolec Ludwik [407]  
Gomułka Wiesław 317  
Gonciarek Tadeusz [385]  
Góra Henryk 176  
Grabowska-Pieńkosz Dorota 454  
Grabowski Stanisław 379  
Grajewski Henryk [221]  
Grędzik Agnieszka zob. Grędzik-Radziak Agnieszka  
Grędzik-Radziak Agnieszka 220, 336-340, 356-359, 439  
Grot Zdzisław [342]  
Grotowska Helena 92  
Gruszczyńska Zofia **45**  
Grzebień Ludwik [389]  
Grześ Bolesław [323], 344, 407  
Grzędzielski Zbigniew 370-371  
Grzybowska Marta 158  
Grzybowski Michał 87  
Grzybowski Romuald 334  
Grzybowski Stanisław [308]  
Grzywna Józef [55]  
Gumuła Teresa 55, 257  
Gwiazdomorski Jan [376], [381]  
**H**ądzelek Kajetan 408  
Hellwig Jan 422  
Hessen Sergiusz **177**, 320  
Horst Leon 432  
Hulewicz Jan [45], 130, 149, 342, 381  
Inglot Franciszek 129  
**J**adach Jan 51

Jadam Henryk [395]  
Jadczak Ryszard 244  
Jakóbowski Jan 377  
Jakubiec Ignacy 162, 319  
Jakubiec Jan 233  
Jałmużna Tadeusz 28  
Janikowski Józef 128  
Jankowska Dorota 11  
Januszek Franciszek 349  
Jarozuk Teresa 10, [11], 38, 166, [390]  
Jastrzębska-Szczęсна Regina **261**  
Jędraszko Antoni 411  
Jurkowa Krystyna Piechocka zob. Piechocka-Jurkowa Krystyna  
Jurkowska Jadwiga **261**  
Kaczor Stanisław 435, 448  
Kaczorowski Henryk 102  
Kaczyński Teodor 375  
Kalinowska Katarzyna 287  
Kalinowski Józef 416  
Kalisz Łukasz 150  
Kamińska Janina 226  
Kamiński Henryk Stanisław 139  
Kamiński Zygmunt 335  
Kania Aleksander 433  
Karczewska Joanna 293  
Kardyś Piotr 144, 387  
Kaźmierska Janina [394]  
Kędryna Szymon [391]  
Kijas Juliusz 109  
Kilian Zygmunt 442  
Klimek Karol 83, 208, 284, 429, 453  
Kliś Andrzej [313]  
Klusko Franciszek **261**  
Knosała Władysława 431  
Kobylińska-Czernihowska Anna 151  
Kochanowicz Jerzy 389  
Kolendo Maria 440  
Kołodziejczyk Arkadiusz 124

Konarski Kazimierz 123, 327  
Kotarbiński Tadeusz [108]  
Kotewicz Ryszard 421  
Kowalik Jan **261**  
Kownacka Maria 122  
Kozakiewicz Mikołaj [45]  
Koziołek Jan 5  
Kozłowski Antoni **261**  
Kozłowski Narcyz 345, 368  
Koźmian Danuta 54  
Krasuski Józef 44  
Krowicki Stanisław Ludwik 24  
Król Bolesław 372  
Król Joanna 155, 401  
Królakówna Helena **261**  
Krupa Władysław 274  
Kryńska Elwira Jolanta 159, 424  
Krzykała Stanisław [392]  
Kubik Kazimierz [50], 221, 328  
Kula Ewa 212, 393  
Kuligowski Tadeusz 262-263, 273  
Kulka Bronisława 160  
Kulnianin Jan 427  
Kupczyński Tadeusz 250-251  
Lepalczyk Irena 116  
Leszczyński Józef 81  
Lewiecki Szczepan [100]  
Leżańska Wiesława 223, 229, 269  
Lipińska Jadwiga Zybert zob. Zybert-Lipińska Jadwiga  
Lorens Franciszek **261**  
Loth Jerzy 335  
Łapot Mirosław 147  
Łempicki Stanisław 243  
Łubniewski Wincenty 213  
Ługowski Bronisław 311  
**Macura** Józef 341  
Madalińska-Michalak Joanna 255  
Madeja Józef 382

Maj Maria 67  
Majewski Dionizy **45**  
Majewski Stanisław 293, 443  
Majorek Czesław 314  
Malewska Maria Zientara zob. Zientara-Malewska Maria  
Marchwiński Roman [399]  
Marciniak Janina 15  
Marciniak Zbigniew 99  
Marczuk Józef 324  
Marczyk Wojciech 110  
Markiewicz Hanna zob. Markiewiczowa Hanna  
Markiewiczowa Hanna 90, 404, 455  
Massalski Adam 35, 80, 361, [393]  
Maśniak-Ostrowska Stanisława **261**  
Mauersberg Stanisław 71, 329, [396]  
Mazur Barbara 33  
Meissner Andrzej [398], 446, 450  
Meroney Gertruda Ficek zob. Ficek-Meroney Gertruda  
Metelska Maryla Topczewska zob. Topczewska-Metelska Maryla  
Miąso Józef [232]  
Michalak Joanna Madalińska zob. Madalińska-Michalak Joanna  
Michalczyk Jadwiga 295  
Michalik Bożenna [88]  
Michalski Stanisław [230], **235**  
Mielczarek Ferdynand 165  
Mierzwińska-Szybka Zofia 182  
Mieszalski Stefan 9  
Mokrzycki Lech 50  
Mońka-Stanikowa Anna 36  
Mrozowska Kamilla 232  
Müller Eugeniusz 20, 167, 306  
Mykita-Glensk Czesława 214  
Napiórkowska Alicja **1**  
Narożyński Władysław **2-3**  
Narutowicz Gabriel **4**  
Nawroczyński Bogdan **5-11**, 16, **177**, 335  
Nehring Władysław **12**  
Niemiec Józef **13**

- Nieniewska Halina **14**  
Niewęglowska Aneta 348  
Niewęglowski Jan 91  
Niewiadomska Cecylia **15-16**  
Norow Awraam **17-18**  
Nowacki Tadeusz **19**, 86, 108, 136, 187, 190, [196], 290, 299, 452  
Nowak Stanisław **20**  
Nowakowska Sabina **261**  
Nowakowski Henryk 41, 437  
Nowicki Zygmunt **21-22**  
Nowikow Siergiej **23**  
Nowodworski Bartłomiej **24**  
Nowolecki Władysław 29  
**Obidziński Wit 25**  
Odrzywolski Marian **26-28**  
Odyniecki Kazimierz **29**  
Ogiński Michał Kleofas **30**  
Okiński Władysław **31**  
Okoń Wincenty **32-33**  
Okrasa Marzena 428  
Oleksiński Jerzy 2, 133, 179, 300, 369  
Oleszczuk Aleksander 168  
Opara Maksymilian 378  
Opelińska Maria **34-35**  
Opólska-Danecka Oktawia 281  
Oracki Tadeusz 209, 366-367, 399  
Orłowicz Mieczysław **36**  
Orłowska Zofia **37**  
Orzechowska Elżbieta [397]  
Orzeł Stanisław **38**  
Osiński Marian **39-40**  
Osterloff Waldemar **41**  
Ostoja-Czczot Zofia **42**  
Ostrowska Stanisława Maśniak zob. Maśniak-Ostrowska Stanisława  
Ostrowski Jerzy **43-44**  
Ostrowski Wincenty [342]  
Ozga Władysław 186  
**Pachucka Romana 45**

- Paluszkiewicz Marian 374  
Papiewska Maria **46**  
Papiewski-Paprocki Hipolit **47**  
Paprocki Hipolit Papiewski zob. Papiewski-Paprocki Hipolit  
Papuziński Stanisław **48**  
Parzyszek Magdalena [302]  
Pasek Edward 383  
Pasierbiński Tadeusz **49**  
Passini Barbara 292  
Pastorius Joachim **50**  
Pastuszka Stefan [299]  
Paszkowski Jerzy 420  
Patkowski Aleksander **51-55**  
Patoek Jan **56**  
Pawelec Lidia 74  
Pawelska-Urbańska Lesława **57**  
Pawelski Leszek **58**  
Pawlak Marian 417  
Pawłowska Wanda Wyrobkowa zob. Wyrobkowa-Pawłowska Wanda  
Pelczar Marian 237  
Perzyńska Izabela **59**  
Pestalozzi Johann Heinrich **60-62**  
Petela Franciszek **63**  
Petrozolin-Skowrońska Barbara 234  
Petrykiewicz Władysław **64**  
Petrykowski Romuald **65**  
Piasecki Eugeniusz **66**  
Piechocka-Jurkowa Krystyna **67**  
Pieczkowski Stanisław **68-69**  
Pieńkosz Dorota Grabowska zob. Grabowska-Pieńkosz Dorota  
Pieńkowski Wincenty **70**  
Pilch Tadeusz 121, 172, 175, 215  
Piłsudski Józef **71**  
Piotrowska Anna **72**  
Piotrowski Jacek [212]  
Piotrowski Walerian 351, 418  
Piramowicz Grzegorz **73-74**  
Piskurewicz Jan 228, 235

- Pleśniarski Bolesław **75**, 253  
Plewe Adam **76**  
Plutecka Katarzyna 153  
Płaskowicka Filipina **77**  
Pniewski Władysław **78**  
Podgórska Eugenia **79**, 88, 230, 241, 305  
Podrygałło Stanisław **80**  
Pogorzelski Henryk **81**  
Pogorzelski Stefan **82**  
Pohoska Hanna 14  
Pokrzywa Franciszek **83**  
Polakowski Zygmunt **84**  
Polkowski Wacław 22, 39, **85**, 231  
Pollak Roman 335  
Poniatowski Juliusz **86**  
Poniatowski Michał Jerzy **87**  
Popiołek Kazimierz 157, 325  
Popławski Feliks [172]  
Potocki Ignacy **88**  
Poznański Karol 17-18, **89-91**, 161, 275-276  
Prauss Ksawery **92-94**  
Prawecki Władysław **95**  
Promyk Konrad Prószyński zob. Prószyński-Promyk Konrad  
Próchnicki Jan Andrzej **96**  
Próchnik Adam **97-99**  
Prószyński-Promyk Konrad **100**  
Prus Bolesław **101-103**  
Przanowski Władysław **104-108**  
Przetacznikowa Maria 224  
Przyboś Adam 43, 134  
Przyboś Stefan **109**  
Przymanowski Janusz 283  
**Raabe Henryk 110**  
Radlińska Helena **111-117**  
Radliński Ignacy **118**  
Radomski Jan **119-120**  
Radwan Władysław **121**  
Radwanowa Helena **122**

Radziak Agnieszka Grędzik zob. Grędzik-Radziak Agnieszka  
Rafiński Stefan 412  
Rataj Maciej **123-124**  
Reiter Marian **125**  
Religa Eugeniusz 199  
Rell Józef 225  
Rell Maria 225  
Rembalski Andrzej [55]  
Reychman Jan 363  
Reymont Stanisław 137, 238  
Ręgorowicz Ludwik **126**, 249  
Riemer Jan **127**  
Rogała Władysław 47  
Rojecki Ananiasz 373  
Roliński Ignacy **128**  
Rosa Władysław **261**  
Rotkiewicz Maria 77  
Rowid Henryk **129-132**  
Rozmarynowski Marcin 58  
Rożeński Jan **133**  
Ruczka Adam **134**  
Rudniański Stefan **135-136**  
Rusin Franciszek **137**  
Rutkowska Aleksandra [318]  
Rutkowski Stanisław **138**  
Ryhcik Jan **139**  
Rzadziwiłłowiczowa Maria Weryho zob. Weryho-Rzadziwiłłowiczowa Maria  
Rżysko Stanisław **140**  
Sabak Stanisław **141**  
Sadaj Henryk 388  
Sala Władysław 48, **142-143**  
Schoenbrenner Janina 93  
Sedlak Włodzimierz **144**  
Segał Jakub **145**  
Seliga Józef 42  
Sempioł Janina 210, 419  
Sempołowska Stefania **146**  
Seredyński Władysław **147**

- Sękowska Zofia **148**  
Siedlecka Ewa **149**  
Siedlecki Michał [149]  
Siemaszko Kazimierz **150**  
Siemiradzka Józefa **151**  
Sienkiewicz Henryk **152**  
Siestrzyński Jan **153**  
Skłodowski Józef **154**  
Skowron Stanisław [376]  
Skowrońska Barbara Petrozolin zob. Petrozolin-Skowrońska Barbara  
Skrzeszewski Stanisław **155-156**  
Skrzyniarz Władysław **157**  
Skwarczyński Adam **158-159**  
Słodkowski Władysław 152, 326  
Słowacki Juliusz **160**  
Smaczniński Wincenty **161**  
Šmigelskytė-Stukienė Ramunė 30  
Smoleń Jan **162**  
Smoleński Władysław **163**  
Smolikowski Andrzej **164**  
Smolański Antoni **165**  
Smulikowski Julian **166-167**  
Sobczak Jacek 96  
Sobczyk Stanisław 441  
Sofjano Piotr **161**  
Sokalski Eugeniusz **168**  
Sokół Zofia 197, 395  
Solarz Ignacy **169-174**  
Solarzowa Zofia **175**  
Sośnicki Kazimierz **176-178**  
Sowa Paweł **179**  
Spasowski Władysław **180-186**  
Spoczyńska Helena **187-196**  
Stachowicz Józef 410  
Stanikowa Anna Mońka zob. Mońka-Stanikowa Anna  
Stanisz Tadeusz Ludwik **197**  
Stankiewicz Zygmunt **198**  
Starościak Jan **199**

- Staszic Stanisław **200**  
Staśkiewicz Danuta 215  
Stefko Kamil 335  
Stempińska Beata Topij zob. Topij-Stempińska Beata  
Stępień Roman 267  
Stępniewski Stanisław 194-195  
Stoczkowski Wincenty **201**  
Stolzman Zdzisław 335  
Stołyhwo Kazimierz [376]  
Strzałkowski Kazimierz 350  
Strzałkowski Ludwik Tadeusz **202**  
Stukienė Ramunė Šmigelskytė zob. Šmigelskytė-Stukienė Ramunė  
Stypiński Józef **203**  
Suchmiel Jadwiga **204**  
Suchodolski Bogdan **205-207**  
Suda Ludwik **208**  
Sukertowa-Biedrawina Emilia **209-210**  
Sułowska-Bojarska Teresa [404]  
Supiński Józef **211**  
Surowski Dominik **212**  
Swoboda Maria **213**  
Syska Józef **214**  
Szafer Andrzej [391]  
Szarkowska Agnieszka 390  
Szczechura Tomasz 40, **215**, 216, 296, 364  
Szczepański Jan 207  
Szczerbik Zbigniew 308  
Szczęsna Regina Jastrzębska zob. Jastrzębska-Szczęsna Regina  
Szczotka Stanisław 376  
Szelągowski Kazimierz **216-217**  
Szmyd Kazimierz 322  
Szostakowska Małgorzata [210]  
Szteinbokówna Emilia **218**  
Sztobryn Sławomir 62, 333  
Szulakiewicz Władysława 6, 245, 396, [398], [400-401], [454-455]  
Szulc Henryk **219**  
Szulecki Jan Szultz zob. Szultz-Szulecki Jan  
Szulkin Michał 135, 202, [219]

- Szull Bronisław **220**  
Szultz-Szulecki Jan **221**  
Szuman Henryk **222**  
Szuman Stefan **223-224**  
Szumska Aleksandra **225**  
Szwarc Alina 177  
Szweykowski Zygmunt 335  
Szybiak Irena **226**  
Szybka Zofia Mierzwińska zob. Mierzwińska-Szybka Zofia  
Szyc Joachim **227**  
Szycówna Aniela **227-230**  
Szymańska Kamila 434  
Szymański Leon 107  
Szymański Stanisław 247, 354  
Szymański Zdzisław 211  
Szyszka Anna 309  
Szyszka Bogdan [307], 309  
Ściebora Władysław **231**  
Ślęczka Ryszard 446, 450  
Śniadecki Jan **232**  
Śpica Paweł 222, 425  
Świdwiński Stanisław 21, 98  
Świechocki Władysław **233**  
Świętochowski Aleksander **234-235**  
Taborska Halina **236**  
Tarnowska Maria **237**  
Tazbir Stanisław **238**  
Tendej Jacek [150]  
Theiss Wiesław 66, 111, 113, [117], 156, 174, [222], 286, 291, 313  
Tomaszewicz-Dobrska Anna **239**  
Topczewska-Metelska Maryla [286]  
Topij-Stempińska Beata [389]  
Toporowicz Kazimierz [66]  
Trentowski Bronisław **240**  
Truchim Stefan **241**  
Trzebiatowski Klemens Żmuda zob. Żmuda-Trzebiatowski Klemens  
Trzepis Henryk **242**  
Turopolska Ewelina 240

- Turos Lucjan 171, [173-174]  
Twardowski Kazimierz **228, 243-245**  
Tync Stanisław 127, **246**  
Tyzenhauz Antoni **247**  
Uldyński Józef **248**  
Ulitz Otto **249**  
Urban Ewa Witkowska zob. Witkowska-Urban Ewa  
Urbańczyk Stanisław [376]  
Urbańska Lesława Pawelska zob. Pawelska-Urbańska Lesława  
Vertulani Adam 423  
Vieweger Teodor **250-251**  
Vittorino da Feltre **252**  
Wachowski Marian **253**  
Walczak Marian **254-258**, 343, 355, [396], [405-406]  
Walewander Edward 70, **259**, 302, 321, [386], 397  
Wangrat Tadeusz **260**  
Wasążnik Franciszek **261**  
Wasiak Marek 1, 268  
Wasilowski Jan **262-263**  
Wasyluk Marcin **264-265**  
Wawrzykowska-Wierciochowa Dioniza [77], 270  
Wawrzynek Wojciech **266**  
Wąsik Wiktor 26-27  
Wąsowski Walerian **267**  
Węlna-Adrianek Mieczysława 154  
Werner Waclaw **268**  
Wernic Henryk **269**  
Weryho-Rzadziwiłłowiczowa Maria **270**  
Wesołowska Eugenia Anna [279]  
Wiaderek Wioletta 132  
Wiatrowski Zygmunt 19  
Wiącek Florian **271-272**  
Wiącek Stanisław **273-274**  
Wierciochowa Dioniza Wawrzykowska zob. Wawrzykowska-Wierciochowa Dioniza  
Winiarz Adam 164  
Witkowska-Urban Ewa 79  
Witte Teodor **275-277**  
Włodarski Józef **278**

- Włodkowiec Paweł **279**  
Wnuk Ludwik **261**  
Wojciechowski Daniel [387]  
Wojciechowski Jan Stanisław 236  
Wojęński Teofil **280-283**, 312  
Wojnarowski Bolesław **284**  
Wojniłowicz Jerzy 365  
Wojtyński Wacław 181, 183, 185, [186], 282  
Woliński Janusz 335  
Wołoszyn Stefan 205, **285**  
Wołowska Zofia **286**  
Woroniecki Jacek **287**  
Woyno Tadeusz 335  
Woźnicka Jadwiga **288**  
Woźnicówna Irena **261**  
Wójcik Tadeusz [385]  
Wroczyński Ryszard 8, 45, 60-61, 114, 117-118, 169, 288, **289-292**  
Wróbel Tadeusz **293**  
Wróblewska Teresa 75, **294**  
Wróblewski Jan 409  
Wuttke Gustaw **295**  
Wycech Czesław 264-265, **296-299**, 360, 380, 384  
Wygaś Kazimierz 391  
Wyrobkowa-Pawłowska Wanda 48, 170, 206, 394  
Wysiecki Leon **300-301**  
Wyszyński Stefan **302**  
Zaborowska Maria **303**  
Zagrodzka Alicja 89, 252  
Zalas Olga Zamecka zob. Zamecka-Zalas Olga  
Zaleski Juliusz **304**  
Zaleski Stefan **305-306**  
Zalewski Józef 219, 445  
Zamecka-Zalas Olga 204  
Zamojska Dorota [329]  
Zamojscy **307**  
Zamoyski Jan **308**  
Zamoyski Stanisław **309-310**  
Zaniewska Teresa 120, [198]

Zanowa Jadwiga 82, **311-312**  
Zarański Stanisław **313**  
Zaręba Alfred [381]  
Zaręba Maria [381]  
Zarębski Ignacy **314**  
Zarzecki Lucjan **315-316**  
Zasztowt Leszek 100  
Zawadzka Aniela 138  
Zawadzki Aleksander **317**  
Zaworski Tadeusz [407]  
Zetem 180  
Zgodzińska Urszula **318**  
Zgodziński Czesław 84  
Ziarno Karol **319**  
Zieleńczyk Adam **320**  
Zieliński Józef 438  
Zieliński Stanisław 196  
Zieliński Władysław [214]  
Zieliński Zygmunt **321**  
Ziemnowicz Mieczysław **322**  
Zientara-Malewska Maria **323**  
Zimmer Bolesław **324**  
Złоторzycka Maria 227  
Zwoliński Julian 449  
Zybert-Lipińska Jadwiga 151  
Żagan Artur **325**  
Żak Marianna 188  
Żeromski Stefan **326**  
Żłobicki Władysław **327**  
Żmichrowska Maria Jolanta 148  
Żmuda-Trzebiatowski Klemens **328**  
Żoła Józef 352  
Żongołowicz Bronisław **329**  
Żółkiewska Janina 430  
Żółkiewski Witold 430  
Żukowska Zofia 285  
Żuliński Roman **330**  
Żurawicka Janina [118]